

**INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGIK,
KOMMUNIKATION OCH LÄRANDE**

ENSAMKOMMANDE BARN I EUROPA

*EN STRUKTURERAD FORSKNINGSÖVERSIKT OM ENSAMKOMMANDE
BARNS PSYKISKA HÄLSA OCH FAKTORER FÖR PSYKISK OHÄLSA.*

Matilda Thor.

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Barn och ungdomsvetenskap, magisteruppsats, kurs PDA522.
Nivå:	Avancerad nivå
Termin/år:	Vt 2023
Handledare:	Lisa Ottosson
Examinator:	Anette Hellman
Rapport nr:	xx

Abstract

Uppsats/Examensarbete:	Magisteruppsats
Program och/eller kurs:	Barn och ungdomsvetenskap, magisteruppsats, kurs PDA522.
Nivå:	Avancerad nivå
Termin/år:	Vt 2023
Handledare:	Lisa Ottosson
Examinator:	Anette Hellman
Rapport nr:	xx
Nyckelord:	Unaccompanied Children, Migration, Mental Health, Europe

Mängden ensamkommande asylsökande barn som migrerar till Europa ses öka och 37 miljoner barn rapporteras idag att vara på flykt i världen. Migrerande ensamkommande barn ses som en av de mest utsatta grupperna. Barn som kommer från våld i deras hemland har en större benägenhet att få hälsoproblem. Barnens ålder och juridiska status sätter dem i risk för att utnyttjas sexuellt. Det övergripande syftet med denna strukturerade forskningsöversikt är att undersöka ensamkommandes barns psykiska hälsa och faktorer för psykisk ohälsa hos ensamkommande barn i europeiska länder. Forskningsöversikten är genomförd med inspiration av systematisk metodologi med tematisk analys. Resultatet visar att socialt arbetande som visar en förståelse för barnets tidigare liv och nuvarande situation beskrivs bidra till välbefinnande. Tillvaratagandet av barns berättande och transnationella liv, är också viktigt för välbefinnandet. Faktorer för psykisk ohälsa hos ensamkommande barn beskrivs både utifrån flykt, invandring och etablering samt till dagligt liv. Ensamkommande barn visar symptom av depression och ångest. PTSD ses utifrån traumatiska händelser under flykt som ses minska med tiden. Den dagliga stressen handlar om social stress och diskriminering som påverkar den psykiska ohälsan långsiktigt. Barnens perspektiv ges litet utrymme och fokus ligger på att identifiera problem som inte ser till individens enskilda behov eller gruppens heterogenitet och multidimensionella aspekter. En miniminsträvan av minsta möjliga stöttning och inskränkning av ensamkommande barns förmåner uppfattas bortskriva barnens sårbarhet, med risk för en ökning av psykisk ohälsa.

Förord

Jag är tacksam för den fina kontakt och relation jag fick med pojken från Ukraina. Min kontakt och relation till honom, skapade en nyfikenhet och ett intresse av att fördjupa mig och få mer kunskap om ensamkommande barn.

Johanna och Linda, ni har varit ett stort stöd och jag är tacksam för vår lilla konstellation av grupp och all kunskap vi utbytt, tack. Jag vill även ge ett särskilt tack till Johanna som bidragit med mycket inspiration till denna forskningsöversikt.

Tack till min handledare Lisa för din kritiska blick som utmanat min svaga sida av noggrannhet, som aldrig förr.

Anette Hellman, tack för din visade förståelse och för responsen av forskningsöversiktens komplettering!

Matilda Thor, Göteborg, 2023.

TACK!

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte	2
Bakgrund.....	3
Ensamkommande barn i Europa.....	3
Barndom i ständig förändring.....	4
Nuvarande forskning	4
Barns bästa	5
Psykisk hälsa och psykisk ohälsa	5
Tillhörighet och identitet.....	5
En heterogen grupp och multidimensionella aspekter.....	5
Asylpolitik.....	6
Metod	8
Strukturerad litteraturöversikt	8
Datainsamling.....	9
Urval och genomförande	9
Inkludering och exkluderings kriterier	10
Slutsökning.....	12
Kvalitetsgranskning.....	13
Relevansgranskning.....	13
PRISMA Flödesschema	13
Databearbetning och analys.....	16
Tematisk analys och kritisk granskning	16
Genomförande av tematisk analys.....	16
Etiska överväganden.....	17
Resultat.....	18
Tema 1: Psykisk hälsa och psykisk ohälsa.....	18
Tema 1a: Psykisk hälsa och välbefinnande	19
Tema 1b: Psykiska ohälsa	21
Tema 2 : Faktorer för psykisk ohälsa	22
Tema 2a: Trauman under flykt.....	22
Tema 2b: Separation från föräldrar	22
Tema 2c: Bristande samarbete mellan offentliga system och socialt arbete	22
Tema 2d: Barnens perspektiv eller perspektiv på barns långsiktiga potential.....	23
Tema 2e: Mottagandet.....	24
Tema 2f: Daglig stress och bristande förutsättningar till social integration.....	24
Tema 2g: Normer och diskriminering	25

Tema 3: Könsskillnader och heterogenitet	25
Tema 3a: Ensamkommande flickor är en underrepresenterad grupp	26
Tema 3b: Stävan efter heterogenitet.....	26
Resultatdiskussion.....	28
Social stöttning av familjekontakt.....	28
Krav för långsiktig potential.....	28
Heterogenitet.....	29
Flickors minimala utrymme	29
Individens utrymme genom intagande av barns perspektiv	29
Begränsade villkor och inskränkta förmåner.....	30
Skydda EU:s territorium.....	31
En individ som flyr för sin överlevnad.....	31
Metoddiskussion.....	32
Inkludering och exkludering	32
Teoretisk ingång och analysmetod	32
Strukturerad forskningsöversikt	33
Etiska överväganden.....	33
Konklusion	35
Vidare forskning.....	35
Referenslista.....	36
Bilagor.....	39
Tabell 6: Inkluderings och exkludering av artiklar vid slutlig granskning.....	39
Tabell:7 Artikelöversikt av inkluderade artiklar	42

Inledning

I min nuvarande yrkesroll som förskollärare blev jag emotionellt involverad vid en inskolning av en ukrainsk asylsökande pojke. Det emotionella band som uppstod i kontakt med den ukrainska pojken resulterade i en undersökning av ensamkommande barn som migrerar till Europa. En undersökning vars syfte är att undersöka ensamkommande barns psykiska hälsa och faktorer för psykisk ohälsa. Mängden ensamkommande asylsökande barn som kommer till Europa, ökar (Kaukko & Wernesjö, 2016). Idag rapporterar UNICEF (1989) att 37 miljoner barn är på flykt i världen. Enligt Europaunionen (2018) tillhör migrerande barn en av de mest utsatta grupperna. Barn som kommer från våld i deras hemland har en större benägenhet att få hälsoproblem och barnens ålder och juridiska status sätter dem i risk för utnyttjning. Händelser under flykt kan resultera i trauman och kan vara bidragande faktorer för psykisk ohälsa (Europaunionen, 2018). Ensamkommande barn ses skildras som en särskilt utsatt grupp (Wernesjö, 2012). I forsknings- och policydokument beskrivs ensamkommande barn som en särskild kategori. En kategori som ser till migranter och asylsökande barn som minderåriga och separerade från sina föräldrar. Äldre forskning tenderar att ignorera multidimensionella aspekter av barnens liv (Chase m.fl., 2020).

I nuvarande forskning kategoriseras ensamkommande barn som en heterogen grupp. Den heterogena kategorin ses inte bara utifrån aspekter som kön, ålder, etnicitet och religion, utan till tidigare erfarenheter och nuvarande livssituation (Chase m.fl., 2020). Barnets *röst* anses få en ökad uppmärksamhet i nuvarande forskning (Wernesjö, 2012). Den tidigare nämnda situationen kring ökning av antal asylsökande ensamkommande barn kan indikera på ett behov av mer aktuell forskning av ensamkommande barns perspektiv och upplevda situation (Kaukko & Wernesjö, 2016). Studier har tenderat, som tidigare nämnts, att se till barns emotionella hälsa samt brist av sådan. Studier tenderar att positionera barn som sårbara och missar också vikten av att se till hur barnen positionerar sig själva (Chase m.fl., 2020). Kaukko & Wernesjö (2016) anser att tidigare forskning osynliggjort barnens individualitet som resulterat i stereotypa kategorier, som bidrar med att ensamkommande barns heterogenitet hamnar i skymundan. De anser att forskning behöver se till skilda erfarenheter och sociala positioner för att också finna likheter (Ibid).

Specifika politiska och sociala sammanhang påverkar mottagandet av ensamkommande barn och deras livssituation (Wernesjö, 2012). Genom demokratisk omröstning 2022 har Sverige utsett Sverigedemokraterna till att leda landet. Sverigedemokraterna skildrar en svensk migrations politik som omfattar flykting- och invandringspolitik som bidragit till en prioritering av att se till återvändande och stöd för återvandring av flyktingar (Regeringskansliet, 2023). Frankrike skildras av en politik som sett till att EU inte kan ta emot fler flyktingar och ansett att Europa måste återta kontrollen över sina gränser och sin asylpolitik (AMBASADE DE FRANCE EN SUÈDE, 2015). Att återta kontrollen av gränser beskrivs som en nödvändighet som ser till att stoppa invandringen till Frankrike (LADEPECHE.fr, 2021). Fritzon (2017) anser att den franske presidenten Emmanuel Macron men även övriga EU, kritiserar för att bära en del av skulden till den grymma tillvaro som offren möter när de försöker nå Europa efter historier om det goda livet här.

Vetenskapliga artiklar som ligger till grund för den strukturerade forskningsöversikten är artiklar som ser till emotionell hälsa samt individorienterade studier som berör ensamkommande barns perspektiv kring psykisk hälsa och psykisk ohälsa. I nedanstående stycke redogörs syfte samt frågeställningar och fortsättningsvis presenteras en bakgrund som ligger till grund för forskningsöversiktens undersökning.

Syfte

Syftet med den föreliggande forskningsöversikten är att analysera tidigare forskning som berör asylsökande ensamkommande barn i Europa, samt deras psykiska hälsa i relation till välbefinnande och symtom av psykisk ohälsa. Vidare ämnar forskningsöversikten till att analysera faktorer som forskning funnit som bidragande orsaker av ensamkommande barns ökade risk av psykiska ohälsa. Faktorer som ses i relation till flykt, mottagning, etablering och dagligt liv.

Utifrån syftet har nedanstående frågeställningar formulerats:

1. Vad beskriver tidigare forskning kring ensamkommande barns psykiska hälsa i Europa?
2. Vilka faktorer beskriver tidigare forskning ligga till grund för psykisk ohälsa hos ensamkommande barn i Europa?

Bakgrund

I nedanstående stycke presenteras den bakgrund som är relevant för studien. Inledningsvis definieras ensamkommande barn, varpå en genomgång görs av händelser som är viktiga att ha kunskap om för att kunna förstå forskningsfältet. Psykisk hälsa och psykisk ohälsa samt ytterligare centrala aspekter som blivit synliga vid bearbetning av forskningsfältet presenteras. Slutligen beskrivs rådande asylpolitik som ses som centralt vid undersökning av migration och invandring av ensamkommande barn.

Forskningsöversikten ska inte ses utifrån likheter som blir applicerbara på ensamkommande barn som grupp samtidigt som medlemmarna i gruppen beskrivs som ensamkommande barn. Det blir viktigt att redogöra för gruppens heterogenitet som ses utifrån multidimensionella aspekter.

Ensamkommande barn i Europa

Ensamkommande barn: är ett barn som är minderårigt utan medföljande vuxen som är en person under 18 år. En minderårig som anländer till en medlemsstats territorium utan att vara i sällskap av en vuxen som ansvarar för barnet så länge vederbörande inte faktiskt tas om hand vid inresa till medlemsstatens territorium kan kategoriseras som ensamkommande barn (Europaunionen, 2023).

Vid *flyktingkrisen 2015* migrerade ett ovanligt stort antal människor (Nationalencyklopedin, 2023). Flyktingkrisen var ett resultat av krigsläget i mellanöstern. Sverige tog emot 35 369 ensamkommande barn under flyktingkrisen, vilket var det största antalet i hela EU (Backlund m.fl., 2021). Media rapporterade flitigt om flyktingkrisen som var en omdebatterad fråga. I nyhetsrapporteringar skildrades det som inte syntes i statistiken, nämligen händelser längs flyktingarnas flyktväg. De rapporterade om katastrofer, om flyktingbåtar som sjönk och om människor som inte överlevde flykten (Ghersetti & Odén, 2017). Var fjärde flykting som sökte sig till EU kom från Syrien medan 14% kom från Afghanistan (Nationalencyklopedin, 2023).

År 2016 flydde ensamkommande barn från Afghanistan och anlände till EU. Många var pojkar. Orsaken till pojkars flykt ses handla om fenomenet *bach bazi*. Bach bazi innebär att unga pojkar tas i från sina fattiga familjer och säljs som sexslavar till rika affärsmän (UR, 2017). Europeiska unionen (2018) beskriver att ensamkommande pojkar som anländer till EU är procentuellt störst till antal; av de asylsökande ensamkommande barnen var 85% pojkar och resterande var flickor. Trots detta kan det anses vara viktigt att se till skillnader mellan kön, eftersom flickor anses vara en än mer sårbar grupp. Flickor löper större risk för sexuell utnyttning både i hemlandet, under flykt och vid ankomst. År 2019 registrerades 60 % av alla ensamkommande barn i fyra europeiska länder; Grekland, Tyskland, Belgien och Nederländerna. Totalt 13 800 asylsökande ensamkommande barn begärde internationellt skydd i Europa (Ibid). Under pandemin 2019 rapporterade Public Health (2021) en ökning av psykisk ohälsa och en utmärkande grupp var ensamkommande barn, som beskrev sin situation som socialt isolerande.

Enligt Europeiska unionen (2018) tillhör migrerande barn en av de mest utsatta grupperna, då de befann sig i en mycket osäker och farlig situation och migrationsresan beskrivs som både kaotisk och traumatiserande (Ibid). RESCUE (2021) rapporterar att ensamkommande barn som anländer till Europa är en av de mest sårbara grupperna, och ser sårbarheten till uteblivet skydd från vårdnadshavare (RESCUE, 2021). I ett debattforum debuterar ETC (2018) för att asylprocessen för ensamkommande barn är utdragen och inhuman, att de långa väntetiderna, de osäkra åldersbedömningarna och utvisningar till främmande länder är en verklighet de tvingas att leva i (Ibid). Hur vi ser på ensamkommande barn kan också ses i relation till hur vi ser på barn och barndom. Barndomssociologin etablerades för att motverka barnens passivitet och underordning och redogörs för under nedanstående rubrik (Ottosson, 2016).

Barndom i ständig förändring

Utvecklingspsykologiska teorier var centrala innan 1980-talet (Prout & James 2015). Halldén (2007) beskriver att utvecklingspsykologiska teorier framställde barndom som en period som präglades av omogenhet, irrationalitet och inkompetens. Barnen beskrevs som asociala varelser och beroendet av vuxna. Barndomen sågs som en universell övergångsperiod och barn betraktades i relation till att bli vuxna. Under 1980-talet skedde ett skifte i synen på barn och barndom och den nya barndomssociologin fick fäste. Barndom börjar att ses som en period i livet, som är av värde i sig själv (Ibid). Barndomssociologin centrala aspekt handlar om att se barn som *kompetenta aktörer*. Kompetenta aktörer som är med och konstruerar sina liv. Barn ses som både rationella och kompetenta och anses ha kunskap om vad de själva behöver i sina liv (Prout & James 2015).

Barn ses som kompetenta aktörer i en ständig integrering med sin omgivning samt bidrar till att själva påverka men också forma och förändra sin vardag (Ottosson, 2016). Tguchi m.fl (2011) beskriver att trots synen på barn som kompetenta aktörer, blir de påverkade av en rad faktorer så som omgivning och situation (Ibid). Ottosson (2016) förklarar att barndom är något som görs av barnen och andra aktörer i specifik kontext. Den tidigare synen på barn som något de ska bli, att bli vuxen; *becoming*, utmanades och barnen började att betraktas som att de redan är någon; *beings*. Barn behöver betraktas som både beings och becomings och att det är av vikt att inte bortse från asymmetri som existerar så som biologiska och sociala kontexter.

Sommer (2005) anser att perspektivet som ser på barn som ständigt befinner sig i fara, medför mycket osäkerhet samtidigt som perspektivet som enbart ser till barn som kompetenta, kan ge utrymme för att barn känner en brist av stöttning och minskad trygghet. Ottosson (2016) förklarar att synen på barn säger också något om hur vi ser på barndom. Barndom formas av olika omständigheter så som sociala strukturer, politiska och ekonomiska intuitioner, av normer och lagar.

Nuvarande forskning

Forskning har gått från att se ensamkommande barn som sårbara objekt till att beskriva barns som subjekt och som kompetenta aktörer. Att se på barn som kompetenta aktörer beskrivs handla om att se till barns agens. Agens är ett begrepp som används i vetenskapliga sammanhang i relation till synen på barn, trots detta ges det sällan en närmare definition. Normer, praktiker och diskurser påverkar vår agens (Ottosson, 2016). Samspelet som finns mellan struktur och agens ser till att handlingar påverkas av samhällets struktur. Individens ses i relation till dess omgivning som en sammanhängande relation där struktur betraktas som medlet för och resultatet av aktörens handlingar (Giddens, 2006). Ottosson (2016) problematiserar detta och beskriver att agens kan handla om att agera utifrån asymmetriska maktförhållande och tvång. Hon menar att det även är relevant att se makt och hur den praktiseras på mikronivå, att aktören inom marknaden också kan manifesteras, omskapa och utmana makten. Resiliens är även ett framtonande begrepp i nuvarande forskning.

Borge (2011) definierar begreppet och beskriver att resiliens handlar om processer. Processer av ett tillfredställande resultat, trots erfarenheter och situationer som medför risk för problem och avvikelser av barnets utveckling (Ibid). Begreppet komplexitet kan också ses i relation till att finna barnens enskilda processer och barnets eget känsloliv som beskrivs ska ge oss mer insikt och förståelse av begreppet i sig. Samtidigt beskrivs begreppet bidra till en komplex debatt i forskarsamhället som handlar om arv och miljö (Richer, 2012).

Trots synen på barn som kompetenta aktörer med agens och resiliens har kritik framförts av en brist hos vuxna forskares anspråk av att ge barn en röst (Karlsson, 2022). Ensamkommande barn uttrycker en social kritik av deras odokumenterade eget berättande av sin situation (Wahlström, Smith, 2021). Kaukko och Wernersjö (2016) förklarar att begränsningar av framtoning av barns röster kan ses i relation till makt och vuxendominerade perspektiv för barns bästa (Kaukko & Wernersjö, 2016). I kontrast till

fokus på barn bästa kan asylsystemens krav ses. Kaukko och Wernersjö (2016) beskriver asylsystemens otydlighet mellan rätt till skydd och rätt till deltagande. Ur ett långsiktigt perspektiv på barnets utveckling, kan det redan i tidig ålder ställas inför höga krav. Höga krav som kopplas till krav av självständighet. Det kan påverka barnens vilja till självständighet vid senare tidsperiod. De höga kraven kan resultera i en känsla av att de inte ses som värdefulla i sociala system (Kaukko & Wernersjö, 2016). Om vi bara ser till barns deltagande utifrån dominerande aspekter av krav, kan forskning resultera i okritiskt synsätt och risk som kan bidra till att kritiska frågor kring barns rättigheter och relationen till övergripande mänskliga rättigheter exkluderas (Hedlund, 2016).

Barns bästa

Jacksson och Rosander (2019) förklarar vikten av att förståelsen för individuella omständigheter och att varje enskilt barns situation är unik och måste spela in i bedömningen om vad barnets bästa är. I EU-strategin: *RIGHTS OF THE CHILD* (2021) förklaras det att strategin skapats tillsammans med 10 000 barn för att se till barnets perspektiv. Barns perspektiv behöver föras till ljuset och få betydligt bredare utrymme kring processer som berör dem själva. Artikel 1, i EU:s strategi för barns rättigheter beskrivs centrala aspekter för barns delaktighet i politiska och demokratiska aspekter för att också förbereda barnen som blivande framtida samhällsmedborgare. I artikel 2.2 beskrivs säkerställandet av barns hälsa. Barndom ses som en riskfylld fas som ses i relation till framtida psykiska och mentala hälsoproblem (Ibid).

Psykisk hälsa och psykisk ohälsa

Psykisk hälsa innefattar fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande (WHO, 2022). Psykisk ohälsa beskrivs som motsatts till psykiskt välbefinnande, samtidigt kan begreppen inte ses som varandras motsatser. En person med psykisk ohälsa kan uppleva psykiskt välbefinnande (Socialstyrelsen m.fl., 2020). Psykisk ohälsa kan beskrivas som ett brett uttryck och definieras som ett tillstånd där känslor, tankar och beteendet är påverkat. Oro, nedstämdhet och ångest är framträdande begrepp som ses till psykisk ohälsa men även psykiska diagnoser. Under begreppet psykisk ohälsa följer psykiska besvär och psykiatriska tillstånd. Psykiatriska tillstånd som ser till diagnossättning samt potentialitet för diagnos (Ibid). Känslomässiga färdigheter, substansanvändning och genetik kan göra människor mer sårbara för psykiska problem och ska ses utifrån individuella psykologiska och biologiska faktorer (WHO, 2022). Hedlund (2016) förklarar vikten av att se till perspektiv på psykisk hälsa medan Stretmo (2016) ser till aspekter som rasism och diskriminering som kan ses påverka ensamkommande barns psykiska hälsa. Ensamkommande barn precis som alla människor har en längtan av att tillhöra.

Tillhörighet och identitet

Stretmo (2016) förklarar att längtan av att tillhöra och att uppleva tillhörighet kan ses som en viktigt emotionell dimension. En känsla av att vara eller komma hem kan kopplas till känslor av tillhörighet och kan ses som en ständigt pågående process. Processer av tillhörighet som förhandlas med andra kan bli processer som resultera i rasifiering. Nilsson (2015) anser att tillhörighet kan också kopplats till synen på vem man är, som påverkas av gruppen som man är eller vill bli medlem i. Han beskriver att synen på vem man är kan ses till en individs identitet. Identitet förklaras utifrån en personlig identitet respektive en kollektiv identitet. När en kategorisering blir framträdande kan den personliga identiteten och den kollektiva identiteten bli deindividualiserad och att de uppfattas som gruppmedlemmar snarare än unika individer.

En heterogen grupp och multidimensionella aspekter

En rådande beskrivning av ensamkommande barn som en homogen grupp skildras i asylpolitik. Nuvarande forskning kritiserar synen på ensamkommande barn som en homogen grupp och anser att den minimerar individens utrymme (Kaukko och Wernersjö, 2016). Chase m.fl. (2020) anser att

nuvarande forskning ser till vikten av att betrakta ensamkommande barn som en heterogen grupp med flera multidimensionella aspekter. Det är först när vi ser till skillnader vi också kan börja att se till likheter. För att se till skillnader krävs att ensamkommande barns röster får mer plats. Ensamkommande barn förklarar att professionella relationer ses utifrån krav och emotionella relationer ses som mer betydelsefulla, men att de många gånger anser att emotionella stöttning brister (Halldén 2007). Chase m.fl. (2020) anser att barn aktivt formar sina utrymmen och det är i dessa utrymmen vi kan tillvarata barnets perspektiv och berättande. Barnen själva berättar hur de hanterar inre och yttre påfrestningar när de rör sig i sin vardagliga utrymmen. Barns berättande synliggör också multidimensionella aspekter av skilda erfarenheter och sociala positioner. De multidimensionella aspekterna ses även handla om att se till relationer mellan barns *sårbarhet* och *agens*. Samtidigt skildras en otydlighet gällande de framtonande begreppen i asylsystem och processer (Ibid). Hedlunds (2016) anser att ensamkommande barns sårbarhet fortfarande ses skildras i nuvarande asylpolitik och processer. Trots det tidigare nämnda kan nuvarande asylpolitik i framträdande länder som Sverige och Frankrike skildra ett fokus på återvändning av flyktingar snarare än att skapa förutsättningar för mottaganden (Regeringskansliet, 2023; AMBASADE DE FRANSE EN SUÈDE, 2018).

Asylpolitik

Genom demokratisk omröstning 2022 har Sverige utsett *Sverigedemokraterna* till att leda landet. Socialdemokraterna skildrar en svensk migrations politik som omfattar flykting- och invandringspolitik som bidragit till en prioritering av att se till återvändande och stöd för återvandring av flyktingar (Regeringskansliet, 2023). *Sverigedemokraterna* (2023) listar upp förslag inom den mininivå som ska se till EU-strategin. Rätten till familjeåterförening inom hushållsgemenskapen skall avskaffas. Det måste bli möjligt att vägra ge asyl till den som själv skapat sina asylskäl, och skyddsstatus måste göras tidsbegränsat, så att man kan vägra att förnya det. Skyddsbehövande rätt till familjeåterförening skall avskaffas och definitionen av familjen skall begränsas till EU:s striktaste definition. De ger även förslag för att en 21-årsgräns skall införas fullt ut vid familjeåterförening samt att försörjningskraven skall skärpas. Möjligheten till familjeåterförening vid nyetablerade relationer skall avskaffas och en kortare besvärstid skall införas i asylärenden. De ser också till att asylsökandes rörelse- och bosättningsfrihet skall begränsas och möjligheten att taga asylsökande i förvar skall förtydligas och skärpas. De nya villkoren för asylsökande att ta emot förmåner skall skärpas och alla möjligheter att inskränka förmåner för asylsökande skall införas. De tidigare nämnda är få av de begränsningar och strikta lagförslagen som *Sverigedemokraterna* menar ska bidra till att färre väljer att komma till Sverige (Ibid).

Skilda *EU-förordningar* innefattar de riktlinjer som EU:s medlemsstater ska se till för en gemensam asylpolitik. EU-förordningar som innebär en gemensam europeisk asylpolitik, inbegripet subsidiärt och tillfälligt skydd. Förfarandena för att bevilja asyl ses utifrån EU-rätten som beskriver att asylprocesser måste vara både effektiva och rättvisa i hela unionen och ses som grunden för det gemensamma europeiska asylsystemet (Europaparlamentet, 2023). Sverige ska på mininivå följa EU-rättens direktiv och följa det som krävs, och bortser sig från att vara mer generösa till dessa direktiv (Regeringskansliet, 2023). Fritzon (2017) anser att Sveriges asylpolitik i själva verket kan ha medfört dödsfall och lidande för människor som velat söka sig hit. Europaportalen (2023) beskriver att vissa länder bryter mot EU-rätt och vägrar att ta emot flyktingar. Tjeckien, Ungern och Polen bröt mot EU-rätt när de vägrade ta emot flyktingar som EU-länderna gemensamt beslutat om. Regeringskansliet (2023) beskriver de strikta lagförslagen som ett paradigmskifte som sker i Sverige. De vill införa färre boende platser för att möjliggöra en stöttning av kvalitet som ska bidra till minimal invandring till Sverige och för att möjliggöra rätt stöd (Ibid). AMBASADE DE FRANSE EN SUÈDE (2015) beskriver att Frankrike har bidragit med en asylpolitik var fokus sett till att EU inte kan ta emot fler flyktingar från specifika länder som innefattar flyktingar från Syrien, Irak och Afrika. Europa måste återta kontrollen över sina gränser och asylpolitik, att EU inte har resurserna samt ser invandringen som en faktor till att terrorattentat ökar. *Sverigedemokraterna* (2023) anser att regeringen låter våldsvärkare, våldtäktsmän och illegala invandrare i stort vara kvar här och beskriver det som en skandal. Fritzon (2017) anser att den franske

presidenten Emmanuel Macron men även övriga EU, kritiserar för att bära en del av skulden till den grymma tillvaro som offren möter när de försöker nå Europa efter historier om det goda livet här.

Metod

Studien är en strukturerad forskningsöversikt med systematisk metodik samt kritisk granskning med ett vetenskapligt syfte. Forskningsöversikten syftar till att på ett metodiskt samt strukturerande sätt analysera tidigare forskning för ett sammanställande av ett resultat. Resultatet ser till att besvara syftet och frågeställningar. En sammanställning av mindre studier med strävan om god kvalitet för att generera nya resultat eller finna luckor i nuvarande forskning men också för att generera framtida riktningar för forskning är centralt (Eriksson Barajas m.fl., 2013). Vald analysmetodik är tematisk analys och metodavsnittet innefattar beskrivning av strukturerad forskningsöversikt, metodik och analysmetod (Braun & Clarke, 2006).

Strukturerad forskningsöversikt

En strukturerad forskningsöversikt förklarar Eriksson Barajas m.fl., (2013) är en sammanställning av mindre studier med god kvalitet som med fokus ska generera nya resultat. Hammersley (2001) beskriver att en strukturerad forskningsöversikt med inspiration av ett systematiskt tillvägagångssätt innefattar en tydlighet och transparens som är avgörande för kvalitén. De inkluderande studiernas validitet, samt processen av transparens är avgörande faktorer. Resultatet ska sammanflätas med hypotes som i denna litteraturöversikt utgörs av syfte samt frågeställningar (Ibid).

Vidare anser Bearman m.fl., (2012) att struktur är viktigt för förstärkning av replikbarheten och krav på hur resultat framställs och redovisas som beskrivs som grundläggande kriterier för strukturerade forskningsöversikter. Hammersley (2001) benämner också inklusion- och exklusionskriterier i urvalsprocessen som centralt. Pettersson m.fl., (2020) beskriver att tillvägagångssätt ska ses i relation till att finna relevant litteratur. Datainsamling, urval och genomförande presenteras i nedanstående stycke följt av relevanta nyckelord, inklusion- och exklusionskriterier redovisas för i tabell 2. Nyckelorden som skapar söksträngen redovisas i Tabell 3 samt val av databaser som funnits via Göteborgsuniversitetsbibliotek. Relevansgranskning och kvalitetsgranskning formuleras följt av PRISMA-flödesschema för transparent vid relevans och kvalitetsgranskning även vid bortfall av dubletter. Flödesschemat visar också på antal studier som inkluderas och i bifogade tabeller redovisas inkludering och exkludering mer specifikt kring kriterier som beskrivs i tabell 6. Artikelöversikt finns också att hitta under bilagor, där artiklar som inkluderats redovisas för utefter författare, titel, syfte, metod samt teoretisk ingång.

Forskningsöversikten en strukturerad litteraturöversikt och kan inte ses som en systematisk samtidigt har översikten inspirerats av en systematisk metodologi. Systematisk forskningsöversikt innefattar dock en mer ingående kvalitetsgranskning och de inkluderade artiklarna i denna forskningsöversikt granskas enbart genom peer reviewed. Peer reviewed används för att enbart inkludera artiklarna som är vetenskapligt granskade och godkända för publikation (Pettersson m.fl., 2020).

Datainsamling

Urval och genomförande

Studien syftar till att försöka förstå, tolka och förklara utifrån vetenskaplig metod. Den strukturerade forskningsöversikten sammanställer resultat av 10 vetenskapliga artiklar med fokus på ensamkommande barns psykiska hälsa samt faktorer för psykisk ohälsa i europeiska länder. Eriksson Barajas m.fl. (2013) beskriver att det centrala för strukturerad litteraturöversikt är tydlighet vid tillvägagångssätt för insamling och bearbetning av de inkluderade artiklarna. Hypotes i denna forskningsöversikt utformas utifrån syfte samt strukturerade frågeställningar som används för framställandet av resultat utifrån undersökningens syfte samt frågeställningar. Den strukturerade forskningsöversikten innefattar att identifiera relevanta studier, granskning av kvalitén av studierna samt sammanfattar flertalet mindre studier utifrån tematisk analys för identifierandet av teman som presenteras i resultatet som svar på litteraturöversiktens syfte samt frågeställningar.

Vid den strukturerade sökningen blev det viktigt som tidigare nämnts att använda relevanta nyckelord men också relevanta databaser. Databaser som användes var "Sociology Collection" samt "ProQuest Social Sciences" som är samlingsdatabas för sociologiska områden som bland annat berör människor, samhälle och hälsa i sociologisk fattning. Vikten av att precisera söksträngen utefter antal artiklar som blev underlag för undersökningen var viktigt för att mängden artiklar som söksträngen resulterade i också sågs i relation till studiens tidsomfång. Att vara transparent förklarar Eriksson Barajas m.fl., (2013) som viktigt, både för kvalitén och kvalitetskrav.

Studien har inspirerats enligt Walker (2019) sätt att presentera sitt tillvägagångssätt. Walker syftar till att skapa en söksträng för att bredda antal träffar och få ett precist antal studier som också varit denna litteraturöversikts tillvägagångssätt vid utformning av söksträng. Att bredda men också se resultatet av söksträngen i relation till den begränsade tiden för undersökningen blev centralt. Insamling av artiklar sker genom Pico-modell (Ibid).

Eriksson Barajas m.fl. (2020) förklarar att litteratur-sökning innebär att söka efter nyckelord i olika databaser och är en kritisk och viktig del i undersökningen. Pico-modellen fungerade som ett verktyg för att precisera studiens söksträng och nyckelord för att få fram studier med liknande undersökningsområden och hypoteser. Studiens datainsamling av relevanta artiklar som innebar artiklar med liknande fokus framställdes genom Göteborgs Universitetsbibliotek och deras databassök. PICO-modellen ses som användbar vid kategorisering av sökord och eftersom litteraturöversikten har en kvalitativ ansats används rubrikerna "population", "fenomen av intresse" och "kontext" i tabellen. Textsökning genomfördes och gav information kring vidare utformning av söksträng och nedan presenteras nyckelorden som blev centrala i skapandet av söksträng utifrån PICO-modellen. Pettersson m.fl. (2029) förklarar att PICO är en akronym där respektive bokstav står för ett ord och modellen kan altereras för att göras mer relevant för samhällsvetenskapliga studier.

Tabell 1: PICO-modell Nyckelord

Population	Fenomen av intresse	Kontext
-Unaccompanied Refugee Minors -Child - Youth -Refugee	-Unaccompanied refugee minors' wellbeing -Factors for mental illness	-Europe

Inkludering och exkluderings kriterier

För att se till relevanta artiklar så inkluderas respektive exkluderas artiklar utifrån undersökningsområdet syfte samt frågeställningar. Vid ett strukturerat tillvägagångssätt är fokus att möjliggöra en granskning utifrån relevans samt att skapa struktur och genom detta rama in kriterier för artiklar som både inkluderas och exkluderas. Bryman (2018) förklarar att inkludering och exkluderings kriterier är del av arbetets transparenta tillvägagångssätt som också möjliggör litteraturöversiktens replikbarhet.

Greenhalgh m.fl. (2018) beskriver också vikten av att redovisa för sina inkludering och exkluderings kriterier och detta gjordes genom att exkludera material som inte faller innanför kriterierna och relevansen utifrån syfte och frågeställningar, men också till kontext som i detta fall är Europeiska unionen. Årtalen som inkluderas var studier från år 2015 och framåt, på grund av att finna relevanta aktuella studier men också för att få med forskning som grundar sig i flyktingkrisen 2015. Nedan presenteras inklusion och exklusions kriterierna ytterligare.

Tabell 2: Inkludering och Exkluderingskriterier

	Inkluderingskriterier	Exkluderingskriterier
Deltagare	<ul style="list-style-type: none"> -Studier som berör ensamkommande barn som antingen har uppehållstillstånd, varit eller är asylsökande mellan åldrarna 0 – 18 år. -samt studier ser till barn som har varit ensamkommande barn men som blivit myndiga. -Samt studier som både ser till barn i sällskap samt ensamkommande barn. 	<ul style="list-style-type: none"> -Studier som enbart studerar unga vuxna över 18 som migrerat. - Studier som enbart behandlar barn med sällskap/vårdnadshavare.
Kontext	<ul style="list-style-type: none"> -Minderåriga ensamkommande barn som har anlänt/flytt till Europa antingen utifrån eller inom EU. - Psykisk hälsa samt psykisk ohälsa. - Studier som berör europeiska länder. 	<ul style="list-style-type: none"> -Barn som anlänt/flytt till länder utanför EU. -Studier som inte berör psykisk hälsa samt psykisk ohälsa.
Metod	<ul style="list-style-type: none"> -Kvantitativ -Kvalitativ -Kombinerad metod 	
Kvalitetsgranskning	<ul style="list-style-type: none"> -Artiklar publicerade i vetenskapliga tidskrifter. -Peer reviewed. 	<ul style="list-style-type: none"> -Litteraturöversikter -Rapporter -Konferensbidrag
Språk	Engelska	
År för publikation	År 2015 - 2022	Fram till och med 2014.
Övrigt	Artiklar som finns tillgängliga via Göteborgs universitetsbibliotek.	

Slutsökning

Efter konstruktion av att finna relevanta nyckelord utfördes flertalet test-sökningar för att precisera söksträng för tillräckligt och omfattande resultat av artiklar för undersökningen. Begrepp som *AND* samt *OR* möjliggjorde en breddad sökning med fler resultat än användning av enbart *AND*. Begrepp som *AND* samt *OR* är booleska operationer som används i databassökningen för att skapa en mer komplex sökning. Sökordet *Child** fick en* för att bredda sökningen ytterligare då det används för att ge fler resultat som inkluderar olika benämningar av begreppet Child (Pettersson.m.fl.2020). Databaser samt söksträng presenteras i (Tabell 3) nedan.

Tabell 3: Sökhistorik

Datum	Databas	Söksträng	Antal-träffar efter Peer reviewed	Lästa abstract	Granskade artiklar	Utvalda artiklar
2023-05-12	ProQuest Social Sciences	noft(unaccompanied) AND noft(Child*) AND noft(Europe) OR noft(Unaccompanied) AND noft(Child*) AND noft(Health) And noft(Europe)	130	56	18	6
2023-05-12	Sociology Collection	noft(unaccompanied) AND noft(Child*) AND noft(Europe) OR noft(Unaccompanied) AND noft(Child*) AND noft(Health) And noft(Europe)	60	56	13	4

Kvalitetsgranskning

Kvalitetsgranskning gjordes innan relevansgranskning för att sälla bort artiklar som inte genomgått en vetenskaplig kvalitetsgranskning och blivit vetenskapligt godkända. En kvalitetsgranskning innebär att se till de vetenskapliga artiklarna som söksträngen genererade i och bedöma deras interna validitet. Kvalitetsgranskningen gjordes via funktion i databaserna som benämns som "Peer reviewed". Databasen "Sociology Collection" gav 60 träffar, efter peer reviewed. Databas "ProQuest Social Sciences" gav 130 träffar, efter peer reviewed. Eriksson Barajas m.fl. (2013) förklarar att kvalitetskriterier ser till studiedesign och studiens kvalitet. Studie kvalitet är den interna validiteten. Att bedöma hur giltig kunskapen från studien är. Det handlar alltså om i vilken utsträckning resultaten bedöms vara trovärdiga. Pettersson med flera (2020) argumenterar för att studenter enbart behöver använda sig av kvalitetsgranskat material som är peer reviewed vid studentuppsatser, som också blivit denna uppsatts tillvägagångssätt vid kvalitetsgranskning.

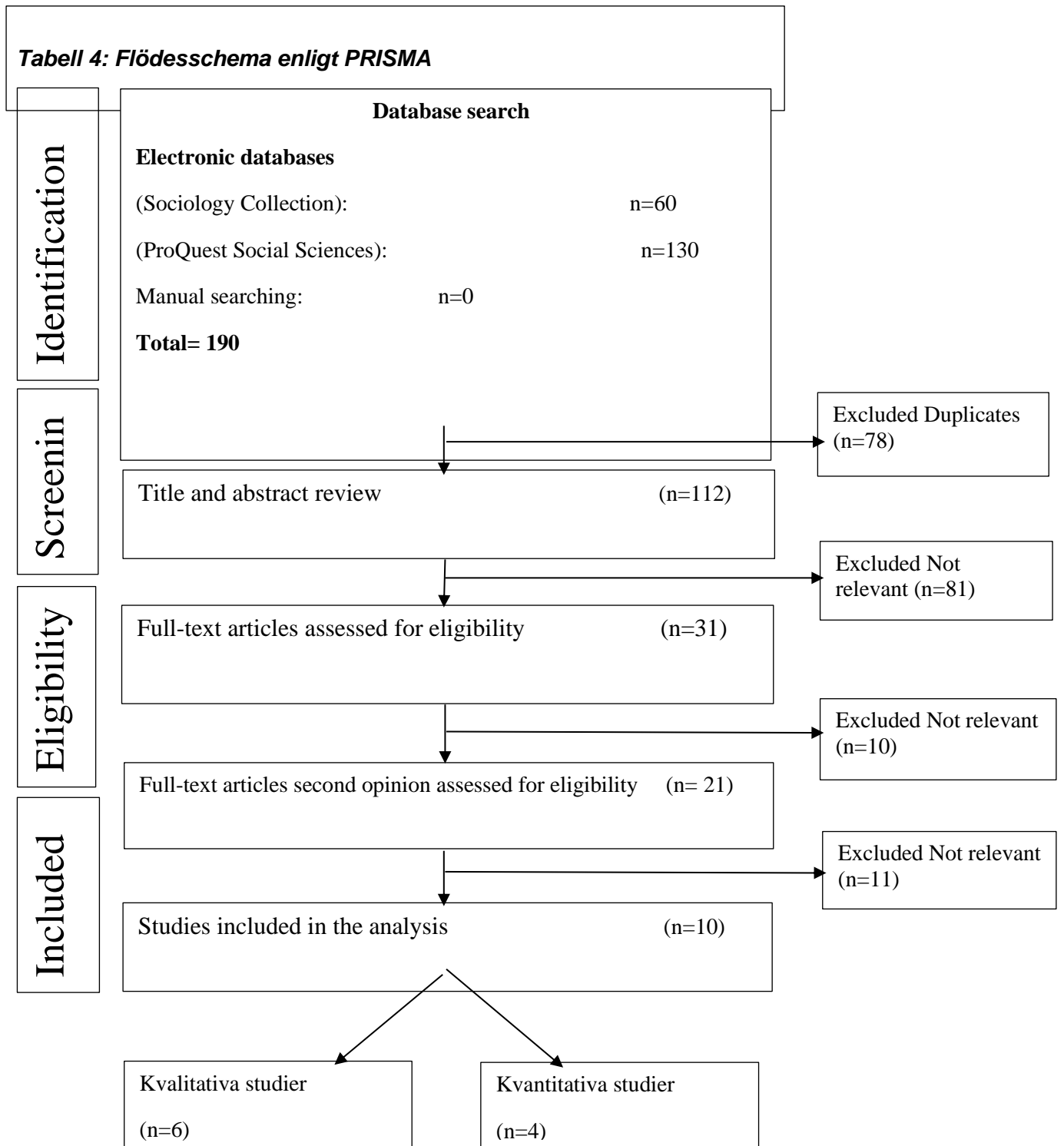
Relevansgranskning

Vid relevansgranskning användes ProQuest "My research account" för sparande av artiklar utifrån de två databaserna. Kontot på ProQuest möjliggjorde att spara ner resultatet av artiklar för de två databaserna som resulterade i 190 artiklar. Sedan sällades dubletter bort 112 dubletter och relevansgranskning utifrån abstracts som resulterade i exkluderandet av 81 artiklar för att sedan fulltextgranska 31 artiklar, som innebar en noggrann genomgång samt läsning flertalet gånger och ytterligare 10 artiklar exkluderades. Det totala antalet blev 21 artiklar och vid ytterligare granskning exkluderades 11 artiklar och det slutliga resultatet av inkluderade artiklar i litteraturöversikten blev 10. Information kring exkluderade artiklar presenteras och motiveras ytterligare i Tabell 6 under bilagor.

PRISMA Flödesschema

Walker (2019) använder modellen *Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses* (PRISMA) vid inkludering och exkludering av resultat av studier och artiklar. Prisma modellen används utifrån inspiration av Walker för att på ett transparent och tydligt sätt redogöra för relevansgranskning av studier som ligger till grund för litteraturöversikten. Nedan presenteras PRISMA- Flödesschema, *Tabell: 4*:

Tabell 4: Flödesschema enligt PRISMA

Tabell 5: Inkluderade artiklar

En kortfattad presentation av inkluderade artiklar presenteras nedan. Ytterligare information av inkluderade artiklar finns under bilagor i *Tabell: 7 Artikelöversikt*.

Aytar, O. Brunnberg, E. (2016) Empowering unaccompanied children in everyday life in a new country. A resilience support center in Sweden evaluated from the perspective of program theory. I. <i>Revista de asistenta sociala</i> . Vol 2. Eskilstuna, Katrineholm, Sweden
Barn, R. Di Rosa, R, T. Kallinikaki, T. (2021) Unaccompanied Minors in Greece and Italy: An Exploration of the Challenges for Social work within Tighter Immigration and Resource Constraints in Pandemic Times. Vol 10. I. <i>Social Sciences</i> . MDPI AG: Switzerland, Basel.
Behrendt, M. Pfeiffer, E. Devlieger I. Adeyika, S. Rota, M; et al. (2022) The impact of daily stressors on unaccompanied young refugees' mental health: A longitudinal study. I. <i>American Journal of Orthopsychiatry</i> Educational Publishing Foundation:(US).
Bjerneld, M. Ismail, N. Puthoopparambil, S-J. (2018) Experiences and reflections of Somalia unaccompanied girls on their first years in Sweden: a follow-up study after two decades. Vol 14. I. <i>International Journal of Migration, Health, and Social care</i> . Emerald Group Publishing Limited: United Kingdom, Hove.
Gimeno-Monterde, G. Gómez-Quintero, J-D. C. Aguerri, J. (2021). Unaccompanied young people and transition to adulthood: Challenges for child care service. I. <i>Children and Youth Service review</i> . Vol 121. Elsevier Ltd: OXFORD.
Norredam, M. Nellums, L. Schmidt Nielsen, R. Byberg, S. Holm Pedersen, J. (2018) Incidence of psychiatric disorders among accompanied and unaccompanied asylum-seeking children in Denmark: a nation-wide register-based cohort study. I. <i>European Child & Adolescent Psychiatry</i> . Vol. 27. Springer Nature B. V: Netherlands, New York.
Migliarini, V. (2018) 'Colour-evasiveness' and racism without race: the disablement of asylum-seeking children at the edge of fortress Europé. I. <i>Race, Ethnicity and Education</i> . Vol. 21. Tylar & Francis Ltd: United Kingdom, Abingdon.
Müller, L-R. Büter, K-P. Rosener, R. Unterhitzberger, J. (2019) Mental Health and associated stress factors in accompanied and unaccompanied refugee minors resettled in Germany: a cross-sectional study. I. <i>Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health</i> . Biomed Central Ltd: England.
Pfeiffer E. Behrendt, M. Adeyinka, S. Devlieger, I. Rota, M. Uzreu, O. Verhaeghe, F. Lietaert, I. Derluyn, I. (2022) Traumatic events, daily stressors and posttraumatic stress in unaccompanied young refugees during their flight: a longitudinal cross-country study. I. <i>Child and adolescent Psychiatry and mental health</i> . Vol 16. Biomed Central Ltd: England.
Topalovic, T. Epsikopou, M. Brcanski, J. Jovic, M. (2021) Migrant children in transit: health profile and social needs of unaccompanied and accompanied children visiting the MSF clinic in Belgrade, Serbia. I. <i>Conflict and health</i> . Vol 15. Springer Nature, London.

Databearbetning och analys

10 artiklar inkluderades utifrån PICO modellen och slutligen genom Prisma flödesschema. Artiklar läses individuellt igenom flertalet gånger och analyserades utifrån kodning av teman för att sedan jämföras och diskuteras i relation till varandra för att nå konsensus. Artiklarna granskas och analyseras utifrån syfte och frågeställningar.

Tematisk analys och kritisk granskning

Tematisk analys används för att på ett noggrant sätt, utvärdera, förstå samt kritiskt granska de insamlade artiklarna och på ett transparent sätt tydliggöra för hur den insamlade data bearbetats. Braun och Clarke (2006) beskriver att otydlighet vid analys av data kan ses som problematiskt vid utvärdering av undersökningen. Tematisk analys innebär att finna teman genom att koda för att fånga in något viktigt i relation till forskningsfrågorna. Det finns olika typer av tematisk analys men det som utmärker metoden är att identifiera, analysera och se mönster som bildar teman men också kunna tolka informationen som framkommer (Alvehus, 2013). I en kvalitativ analys är det väsentligt att lära känna det insamlade materialet och se till centrala aspekter som också skapar utgångspunkter att reflektera och analysera kring. Forskaren ska undvika att enbart jämföra materialet. En viktig del är att tolka materialet så att det inte riskerar att resultera i platta resonemang och slutsatser. Teman behöver inte komma tidigt i processen utan det är bättre att bearbeta resultatet flertalet gånger för att sedan se och upptäcka centrala teman genom kodning. Tematisk analys består vanligtvis av teman och underteman som varit fokus vid forskningsöversiktens upplägg av teman (Barun & Clarke, 2006).

Genomförande av tematisk analys

I forskningsöversikten analyseras de specifika frågeställningarna utan teoretisk ingång och de framkomna temakategoriseringarna utgår utifrån de specifika frågeställningarna. Braun och Clarke (2006) poängterar att teman som kodas inte ska ses ur ett epistemologiskt vakuum som kan anses handla om att ingen forskning är fri från tolkning vilket också är viktigt att alltid ha i åtanke. Den tematiska kodningen har utgått utifrån Braun och Clarkes rekommenderade steg vid bearbetning och kodning för att finna relevanta teman utifrån frågeställningarna. Steg 1 innebär att göra sig familjär av sin data. De tio artiklarna lästes igenom flertalet gånger. Steg 2, innefattar att generera initiala koder och detta gjordes med hjälp av olika färger som sedan fylldes på under större kategorier för att i steg 3 söka efter teman. Dessa söktes utefter färgerna för att sedan i steg 4 granska teman och i steg fem definiera och namnge teman och slutligen i steg 6 producera resultatet. Slutliga teman presenteras i resultatet.

Etiska överväganden

Extern forskningsetik tar hänsyn till deltagarna i studien. I denna strukturerade forskningsöversikt blev det viktigt att i stället reflektera över den interna forskningsetiken. Interna forskningsetiska utmaningar handla om hantverket i sig (Eriksson Barajas m.fl., 2013) Forskaren har ett ansvar gentemot forskningen och forskarsamhället och vid analys av andras forskning krävs ett etiskt förhållningssätt till andras arbeten (Vetenskapsrådet, 2017) Det etiska förhållningssättet för de inkluderade arbetena strävade efter att på ett så transparent sätt som möjligt visa på tillvägagångssätt vid både insamling och bearbetning av de inkluderade arbetena. På grund av att forskningsöversikten inkluderar andras arbeten, granskas också innehållet och resultat som innefattar deltagare. Deltagare som inte godkänt att det görs en ny analys av deras medverkan. Bryman (2018) beskriver det som sekundäranalys. Samtidigt är det forskarens text som analyseras och medverkande deltagare är anonymiserade.

Vetenskapsrådet (2017) förklarar också etisk aspekt kring att inte utelämna vissa studier som inte passar ihop med forskarens tes. Artiklar som både såg till ensamkommande barns berättande och artiklar utifrån emotionell hälsa har inkluderats. Att använda sig av rätta metoder utifrån de frågeställningar som undersöks var centralt samt att studiens uppläggning också sågs i relation till att kunna besvara frågan. Det tidigare beskrivna är viktiga kategorier vid undersökning och har eftersträvats i den strukturerade forskningsöversikten (Ibid).

Resultat

Resultat som presenteras nedan är en sammanställning utifrån syfte och frågeställningar av inkluderade artiklar som ligger till grund för undersökningen. Genom en kritisk granskning presenteras det tematiskt analyserande datainsamlingsmaterialet med hjälp av teman och underteman. Nedan presenteras tre huvudteman som utgör resultat av analys av de 10 inkluderade artiklarna.

Tema 1: *Psykisk hälsa och psykisk ohälsa*

Tema 2: *Faktorer för psykisk ohälsa*

Tema 3: *Könsskillnader och heterogenitet*

Tema 1: Psykisk hälsa och psykisk ohälsa

Studier över Europa har funnit att ensamkommande asylsökande barn riskerar att utveckla psykisk ohälsa. PTSD, depression och ångest beskrivs som vanliga symtom som ses resultera i psykisk ohälsa hos ensamkommande barn (Müller m.fl., 2019; Pfeiffer m.fl., 2022). 6 av 4 studier med kvalitativa data ser till barnens berättande om psykosociala problem av upplevelser medan 4 av 6 artiklar ser till statistik för emotionell hälsa och psykologiska problem samt diagnoser vars studier bygger på kvantitativa data.

Inkluderade artiklar som bygger på kvalitativa data samt inkluderade artiklar med kvantitativa data kan ses skildra hur ensamkommande barn betraktas utifrån ett långsiktigt perspektiv. Ett långsiktigt perspektiv som kan ses som ett verktyg för synliggörandet av ensamkommande barns potential snarare än att fokusera på barnets dagliga liv (Barn m.fl., 2021; Tapalovic m.fl., 2021; Pfeiffer m.fl., 2022; Gimeno-Monterdem m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019; Norredam m.fl., 2018; Behrent m.fl., 2022; Bjerneld m.fl., 2018; Ayatar & Brunnberg, 2016; Miglirini, 2018).

Flera artiklar i litteraturöversikten ser till ensamkommande barn som barn i behov av stöd med traumatiska erfarenheter som både präglar och påverkar individen. En sårbarhet som grundar sig i mätning av psykisk ohälsa av ensamkommande barn vars fokus är uppskatta hur många barn som kan kategoriseras under specifikt valda diagnoser (Norredam m.fl., 2018; Barn m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019). Studierna ser även till barnens utsatthet och att trauman innan och efter migrationsprocess som beskrivs ge upphov av separationsångest. Artiklarna fokuserar både på psykologisk hälsa och emotionella hälsa. Den emotionella hälsan används för en beskrivning av ensamkommande barn och vikten av att inta ett individperspektiv som ska synliggöra den nödvändiga stöttningsen och dess potential (Barn m.fl., 2021).

Ensamkommande barn som erbjuds rätt stöd samt aktiva strategier för hantering och bearbetning av trauman, resulterar i att symtom av psykisk ohälsa minskar (Müller m.fl., 2019). Den emotionella hälsan och dess fokus synliggör viktiga aspekter kring brister i mottagningssystemen. I 2 av 10 artiklar synliggörs psykisk ohälsa eller minskade symtom av psykisk ohälsa medan barnets perspektiv ges minimalt utrymme (Barn m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019). Samtidigt redogör andra inkluderade artiklar för barnets eget berättande av sin situation (Behrent m.fl., 2022) Jag anser att studier som bygger på barnens eget berättande också kan synliggöra problem. Problem som behöver ses i relation till de insatser som formas för barnens psykiska hälsa och välmående. Insatser som blir betydelsefulla för barnen snarare än att se till insatser som handlar om risk och ett fokus på barnets bästa. I 2 av 10 artiklar beskrivs psykisk hälsa och ohälsa med fokus på individens enskilda behov (Bjerneld m.fl., 2018; Norredam m.fl., 2018).

Minskat symtom av psykisk ohälsa ses som ett resultat av barns resiliens. Resiliens är ett begrepp som 3 av 10 artiklar benämner (Norredam m.fl., 2018; Müller m.fl., 2019; Ayatar & Brunnberg, 2016).

Ensamkommande barns resiliens ses handla om barnets återhämtning eller synliggörandet av positiv statistik av barnets psykiska hälsa. Resiliens ses uppmärksamma barn som mår bra. Samtidigt anser jag att begreppet ges minimalt utrymme. Jag tolkar det också som att begreppet resiliens kan ses som ett begrepp som ska skildra forskaren i en positiv anda. En forskare som vid uteslutande användning av begreppet kan riskera att bli kritiserad. Begreppet skildras som oviktigt genom den dominerande del som ägnas åt att beskriva barns behov av stöttning och risk för psykiska hälsoproblem (Norredam m.fl., 2018).

Resiliens associeras till individen, som kan tolkas utgöra en minimal grupp, som samtidigt beskrivs viktig att uppmärksamma. Enligt min mening kan undantag tolkas utgöra de ensamkommande barnen som mår bra och ses som en parentes som blir viktig att inte helt uteslutas. I Müllers m.fl. (2019) studie tydliggörs den potential som stöttning kan ge i relation till att synliggöra det faktum för att många ensamkommande barn inte är ensamma. Under rätt omständigheter och med lämpligt stöd ses barns resiliens bidra till möjligheter för återhämtning. Resiliens beskrivs som den största faktorn till återhämtning (Müller m.fl., 2019). I 2 av 10 artiklar framställs resiliens som något alla barn har. Både Norredam m.fl. (2018) och Behrent m.fl. (2022) beskriver att ensamkommande barn har resiliens och poängterar också vikten av att inte exkludera barns resiliens. Det tidigare beskrivna kan ses förklaras mer ingående i Ayatar och Brunnberg (2016) studie.

De beskriver att olika metoder kan stärka barns resiliens. Resiliens terapeutik interventioner kan bidra till att barnet även i utsatta situationer får en motivation. En motivation som ses minska symtom av psykisk ohälsa. De poängterar samtidigt att barnets resiliens inte behöver indikera på att barnet mår bra. De förklarar att barns resiliens inte ska tillskriva barnet med god psykisk hälsa. Trots bra resiliens kan ensamkommande barn ses lida av en sämre psykisk hälsa (Ayatar & Brunnberg, 2016).

Ensamkommande barn visar lägre statistik för depression och beteendesyntom i relation till barn med sällskap (Topalovic m.fl., 2021). Det tidigare beskrivna kan enligt mig synliggöra forskarnas strävan efter att se till positiva effekter av ensamkommande barns psykisk hälsa. När ensamkommande barn ses visa statistik för minskat symtom av psykisk ohälsa, kan det samtidigt bli tydligt att forskaren ser till vikten av att följa upp med bakomliggande resonemang och orsaker som indikerar på att statistiken inte är tillförlitlig eller beror på något annat. Topalovic m.fl. (2021) fortsätter genom att förklara vikten av att se till biologiska faktorer och hur dessa påverkar hur vi mår. Resultatet beskrivs påverkas av familjedynamik och föräldrars psykiska hälsa (Ibid). I 3 av 10 artiklar beskrivs barnens symtom av psykisk ohälsa utifrån statistik medan barnens eget berättande får minimalt utrymme och tolkningar av statistik skildras som centralt (Norredam m.fl., 2018; Pfeiffer m.fl., 2019; Topalovic m.fl., 2021).

Ayatar och Brunnbergs (2016) studie kan ses i kontrast till de tidigare nämnda studierna då de återberättar ensamkommande barns berättande om känslor i deras dagliga liv. De beskriver barnets eget perspektiv och de upplevelser och känslor som barnen uttryckt. Känslor av ensamhet, nervositet, ångest samt oro. Jag anser att de försöker att tillvarata barnets perspektiv för att synliggöra gemensamma kategorier av upplevelser och känslor, samtidigt som känslor som redovisas ses mer till psykisk ohälsa en psykisk hälsa. Bjerneld m.fl., (2018) kan tillföra mer insikt kring barnets uppfattningar och berättande av faktorer som de själva anser skapat positiva förutsättningar för deras psykiska hälsa. Under nedanstående rubrik analyseras ensamkommande barns psykiska hälsa mer ingående med fokus på positiva aspekter för välbefinnande.

Tema 1a: Psykisk hälsa och välbefinnande

7 av 10 artiklar lyfter faktorer som berör barnets familj som är kvar i det land barnet tvingats att lämna. 4 av 10 artiklar ser till barnens brist av sådan kontakt medan 3 av 10 artiklar beskriver barn som ses

upprätthålla en fortsatt kontakt med sin familj och hur denna faktor påverkar den psykiska hälsa positivt. Ayatar och Brunnberg (2016) beskriver att positiva faktorer som ses till aspekter som tillvaratar barnens transnationella liv, beskrivs som viktiga i relation till deras psykiska hälsa. Att barnen via exempelvis teknologi kan ha en fortsatt interaktion men närstående och vänner från deras tidigare liv, beskrivs som avgörande faktorer för deras välbefinnande.

Behrent m.fl. (2022) förklarar att barn som har en daglig kontakt med sina närstående inte visar symtom av ångest. Det tydliggör också att symtom av ångest inte ses hos dessa barn även utifrån ett långsiktigt perspektiv. Müller m.fl. (2019) beskriver att ensamkommande barn som har tillgång till social support via kontakt med familj inte ses i statistik för PTSD. I 1 av 10 artiklar beskrivs ett resultat som innebär att familjekontakt inte ger någon effekt på barnens psykiska hälsa. Samtidigt diskuterar de om att barnens dagliga stress handlar till största delen av nuvarande boende samt brist på kontakt med familj. De menar samtidigt att resultatet kan ha påverkats av de ofta rapporterade familje-konflikterna (Pfeiffer m.fl., 2022).

Inkluderade artiklar lyfter vikten av de sociala faktorer som beskrivs i relation till positiva aspekter för den psykiska hälsan. Barns upplevelser av meningsskapande associeras med känslor av tillhörighet och samband som ses utifrån deras sociala etableringsprocess. Känslor av tillhörighet och samband ses som avgörande faktorer för den psykiska hälsan och presenteras vidare i litteraturöversikten (Bjerneld m.fl., 2018; Pfeiffer m.fl., 2022; Müller m.fl., 2019; Ayatar & Brunnberg, 2016).

Bjerneld m.fl. (2018) återberättar om ensamkommande flickors beskrivande av positiva aspekter berörande deras välmående och psykiska hälsa. Individuella situationer och upplevelser resulterade i en analys av liknande aspekter av känslor som de ensamkommande flickorna själva beskrev. Barnen berättar att en visad förståelse för deras situation gav känslor av trygghet och välbefinnande. När personal från både deras hemland och personal från värdlandets kultur involverades i arbetet med barnen, skapades förutsättningar för trygghet. Trygghet gav sedan förutsättningar för meningsskapande som sågs som en motivation och vilja till att lyckas i sitt nya land. Barnen upplevde detta som avgörande faktorer för positiva aspekter berörande deras psykiska hälsa. Utifrån Bjerneld med fleras analys tolkar jag det som att motivation som barnet redan har också stärkts i tillhörighet med andra. Tolkningen kan också bli synlig i Pfeiffer m.fl. (2022) studie:

Pfeiffer m.fl. (2022) lyfter att daglig stress kan minska med tiden på grund av barnens resiliens som ofta ses handla om barnens form av sociala nätverk och hur nätverken ses påverka den psykiska hälsan positivt. Bjerneld m.fl. (2018) nämner också barns resiliens men ser även till andra skyddsfaktorer. Skyddsfaktorer som handlar om barnets personliga styrka samt rådande värderingar och normer i det nya värdlandet. Om värderingar och normer är av stödjande karaktär ses det som en viktig faktor för barnets psykiska hälsa samt för integration. Ayatar och Brunnberg (2016) förklarar vikten av socialt arbetande personal som också ses som en faktor för positiva aspekter av psykisk hälsa. När barnet rapporterats utsättas för mobbning eller diskriminering var det betydande att kunna prata med de tilldelade mentorerna i barnets liv. Deras emotionella stöttning gav barnet en känsla av trygghet. Den sociala kontexten och dess inflytande av barnets psykiska hälsa kan också speglas i Bjernelds m.fl. (2018) studie.

Bjerneld m.fl. (2018) redogör för att barnen beskriver en vilja till att hitta likasinnade i det nya landet. De anser att individers meningsskapande kan ge barnen en individuell vilja som kan ses kategoriseras som en gemensam nämnare hos flera ensamkommande barn. De förklarar viljan till att känna sig sedda som innebär att se sig själv i andra, och barnens möjligheter ses till den upplevda tillhörigheten. Den sociala kontexten, ses påverka barnets motivation till att finna och etablera nya kontakter som relateras till upplevelser av samhörighet som barnen beskriver resulterar i ett välbefinnande (Ibid). Den ovanstående analysen har presenterat de inkluderade artiklar som redogör för positiva aspekter gällande ensamkommande barns psykiska hälsa samtidigt blir det viktigt att redogöra och analysera

ensamkommande barns psykiska ohälsa. I 8 av 10 artiklar synliggör aspekter av psykisk ohälsa som analyseras i nedanstående stycke.

Tema 1b: Psykiska ohälsa

Psykisk ohälsa ses grunda sig i komplexa behov som kräver ett intagande av ett individperspektiv. Behovens komplexitet handlar om att synen kring de insatser som individen behöver, ses som komplexa. Inkluderad artikel ser till kraven på insatser och hur dessa behöver förbättras för ett möjliggörande av att bemöta individens enskilda och komplexa behov (Topalovic m.fl., 2021). I en annan artikel kan fokus i stället ses handla om att insatser behöver se till barnets perspektiv (Bjernelid m.fl., 2018). Jag tolkar det som att de anser att komplexiteten inte behöver vara så komplex som Topalovic m.fl., (2021) anser. Ett intagande av barns perspektiv med utgångspunkt i barns berättande kan möjliggöra en insikt kring vilka insatser som är centrala för specifik individ (Bjernelid m.fl., 2018).

Pfeiffer m.fl. (2022) studie resulterar i att ensamkommande barn rapporteras lida av PTSD. Samtidigt ses symtom av PTSD minska med tiden i värdlandet (Ibid). Jag tolkar det som att undersökningar ser till positiva aspekter av förbättringar med fokus på långsiktighet. Det kan bli problematiskt då det också kan ses som att tid ska lösa problemet, samtidigt som detta kan vara en kritisk verklighet hos ensamkommande barn just nu. Pfeiffer m.fl. (2022) förklarar att tidigare traumatiska erfarenheter innan flykt och migration ses stabiliseras sig över tid. Norredam m.fl. (2021) beskriver ett resultat som kan ses i kontrast till Pfeiffer m.fl. (2022) studies resultat. Norredam m.fl., (2021) rapporterar för att ensamkommande barn visar en högre förekomst av psykiska och neurotiska störningar än de barnen med sällskap under flykt och migration. Jag tolkar det som att de ser till barnens nuvarande situation och inte utifrån långsiktig potential med fokus på potential av minskat symtom. Eftersom studien även berör barn med sällskap anser jag att det tillkommer ytterligare en dimension som ses möjliggöra ett jämförande. Ett jämförande som också kan ses bidra med en mer gedigen insikt kring skillnader av att fly med sällskap eller att fly ensam.

Müller m.fl. (2019) intar också ett jämförande mellan ensamkommande barn och barn som flyr med sällskap. Han förklarar att ensamkommande barn upplever betydligt mer traumatiska händelser under flykt. Deras studie redovisar för ensamkommande barns ökade risk för PTSD och ges högre statistik för symtom av depression och ångest (Ibid). Ensamkommande barn ses också uppleva stress som redogörs för i 9 av 10 artiklar (Gimeno-Monterde m.fl., 2021; Barn m.fl., 2021; Topalovic m.fl., 2021; Pfeiffer m.fl., 2022; Norredam m.fl., 2018; Ayatar & Brunnberg, 2016; Müller m.fl., 2019; Behrendt m.fl., 2022).

I 3 av 10 artiklar beskrivs ensamkommande barns stress som en daglig stress som ses påverka deras psykiska hälsa negativt (Pfeiffer m.fl., 2022; Behrendt m.fl., 2022; Müller m.fl., 2019). Pfeiffer m.fl. (2022) anser att den dagliga stressen minskar med tiden. Jag anser att färre aspekter som intas vid analys av ensamkommande barns psykiska hälsa kan resultera i mer generella resultat. Behrendt m.fl. (2022) visar på ett resultat som ses i kontrast till Pfeiffers m.fl (2022) studies resultat. Behrendt m.fl. (2022) resultat ser till att daglig stress ökar med tiden och har en mer långsiktig påverkan på barns psykiska ohälsa. De ser inte bara på nuvarande situation utan också utifrån ett långsiktigt perspektiv. Müller m.fl. (2019) ser till daglig stress men intar fler aspekter genom ett jämförande mellan ensamkommande barn och barn med sällskap. Statistik ser till att ensamkommande barn upplever mer daglig stress och har svårigheter vid hanterandet av sin stress på grund av bristande stöttning (Müller m.fl., 2019). Enligt det tidigare beskrivna anser jag att artiklar som berör varierande och fler aspekter vid analys av ensamkommande barns psykiska hälsa kan generera i att fler aspekter blir synliga. Fler dimensioner möjliggör ett jämförande där fler aspekter berörande den psykiska hälsan blir synligt. Behrendt m.fl. (2022) fångar in stressens påverkan både i ett nuvarande perspektiv och ur ett långsiktigt perspektiv och Müller m.fl. (2019) synliggör skillnader berörande daglig stress och dess negativa inverkan på ensamkommande barns psykiska hälsa.

Ensamkommande barns utsatthet ses i 10 av 10 inkluderade artiklar. En utsatthet som beskrivs kan påverka psykisk hälsa negativt. Utsattheten ses skildras utifrån liknande bakomliggande faktorer i flertalet artiklar och redogörs för i nedanstående stycke, *Tema 2*.

Tema 2 : Faktorer för psykisk ohälsa

Psykisk ohälsa redogörs för och associeras med ensamkommande barn. Bakomliggande faktorer ses som centralt för att se till bakomliggande resonemang kring förståelsen för *varför*. Varför ensamkommande barn genererar hög statistik av psykisk ohälsa och varför de rapporteras lida av symtom som depression, ångest och daglig stress. Skilda faktorer som beskrivs som bakomliggande resonemang med fokus på att se och förklarar *varför-aspekten* i relation till ensamkommande barn, presenteras samt analyseras i de underteman som ses nedan.

Tema 2a: Trauman under flykt

Barnen beskriver flykten som stressfull. Flykten resulterade i stressfulla situationer och farliga händelser. Resan till Europa visar på tydliga tecken av skador, trauma, psykisk och sexuellt våld (Pfeiffer m.fl., 2022; Tapalovic m.fl., 2021). Norredam m.fl. (2018) anser att ensamkommande barns sårbarhet är viktig att synliggöra, då förhållandena under flykten ses som inhumana och osynliggörandet av deras utsattheten ses som kritisk i relation till de mänskliga rättigheterna. Det blir även viktigt att redogöra för att traumatiska händelser oftast inte kan ses som en faktor för psykisk ohälsa ur ett långsiktigt perspektiv och att barnets mående trots trauma kan generera i positiva resultat (Ibid). Jag tolkar det som att fokus på ensamkommande barns psykiska hälsa ses utifrån ett långsiktigt perspektiv och kan resultera i att barnets dagliga liv och upplevelser för stunden kommer i skymundan. Det tidigare beskrivna associeras även med Norredams m.fl. (2018) tillförande resonemang. De anser att forskning tenderar att se till trauman under flykt som en påtaglig faktor för att ensamkommande barn inte mår bra, samtidigt som de ramar in den psykiska ohälsan till en ohälsa under flykt. En psykisk ohälsa som inte ska ses ur ett långsiktigt perspektiv (Norredam m.fl., 2018).

Tema 2b: Separation från föräldrar

Bjerneld m.fl. (2018) förklarar att en faktor som beskrivs som en risk för psykisk ohälsa hos ensamkommande barn är separationen från förälder. Det var oftast deras mamma som ansåg att det inte längre var säkert för barnet att bo kvar i hemlandet. Innan emigration beskrevs mamman som det viktigaste stödet i deras liv. De upplevde starka känslor av saknad och oro. Deras resa till Sverige upplevdes som skrämmande. De förklarade att de ständigt grät, att de drömde om sin mamma och andra berättar att de skrev dikter om sin mamma. Dikterna sågs som en form av hanteringsstrategi (Ibid). Pfeiffer m.fl. (2022) anser att en av de mest vanliga traumatiska händelser som kan påverka barnens psykiska hälsa negativt är den hastiga förändringen av familjen. Att barnen upplever separationen som tvingande och hastig (Ibid).

Ensamkommande barn som separerats från sina föräldrar kan försvinna och hamna utanför officiella system. Försvinnandet förklaras som en faktor för resultatet av psykisk ohälsa. Många barn som inte registrerats av myndighet eller regering utsätts för våld, men söker sig oftast inte till officiella system på grund av misstro (Barn.m.fl.2021).

Tema 2c: Bristande samarbete mellan offentliga system och socialt arbete

Gimeno-Monterde m.fl. (2021) intar ett barns perspektiv med fokus på de svårigheter som barnen själva ger uttryck för. Barnen upplever känslor av ensamhet och en oförmåga till att ta kontroll över sin situation. Processer för stöttning av ensamkommande barn som snart fyller 18 år och anländer till värdlandet ses få minimal eller utebliven stöttning. Ensamkommande barn som snart anses som myndiga upplever att stöttning inte prioriteras (Ibid). Dilemmat mellan barnens perspektiv och dominerade direktiv från officiella system kan ses skildras i Aytar och Brunnbergs (2016) studie.

Deras studie innefattar ensamkommande barn som placerats på HVB hem i Sverige. De beskriver hur politiska och offentliga system ser till barnens självständighet. Samarbetet synliggörs mellan offentliga system och socialt arbete och ses som bristfälligt. Socialt arbete fokuserar på barnens perspektiv och tillvaratagandet av barnens röst och åsikter. Samtidigt präglas socialt arbete av kriterier som ska se till de offentliga systemens krav i strävan mot självständighet.

Barns m.fl. (2021) studie ser också till det bristfälliga samarbetet. De beskriver att Greklands sociala arbete har haft problematik kring förebyggande insatser för ensamkommande barns psykiska hälsa under pandemin. Många ensamkommande barn har visat en ilska mot Greklands regering och ansett att pandemin har varit ett tillfälle för regeringen att hålla dem utestängda från antalet sociala utrymmen. De fortsätter att beskriva ett arbetssätt som finns inom det sociala arbetet i Grekland kan indikera på en syn av ensamkommande barn som subjekt samtidigt som problematik kring praktik och riktlinjer från Greklands regering resulterat i ett dilemma mellan barnens objektifiering och subjektivitet. Socialt arbete ses utifrån inkluderande och förstående processer i kontrast till regeringens kritiska direktiv som resulterat i isolering och objektifiering av passiva ensamkommande barn med ett liv på paus. Barnen beskriver också hur isoleringen bidragit till en daglig stress av minskat utrymme för social aktivitet.

Aytar och Brunnberg (2016) tydliggör aspekten av att trots fokus på vilka typer av insatser som krävs blir det synligt att ensamkommande barn befinner sig i två skilda politiska och administrativa ramar som ses utifrån två skilda diskurser. Topalovic m.fl. (2021) anser att barnens komplexa behov är svåra att nå. De förklarar att barns behov behöver ses utifrån flertalet behov som de beskriver handlar om medicinsk och psykisk hälsa, socialt omhändertagande, rätt till skydd men också lagliga och administrativa behov. De anser även att en mer detaljerad hantering krävs vid arbete med psykiska hälsoproblem som innefattar att se till barnets livssituation och individuella behov. Social stress ses utifrån svårigheter i relationer till andra barn men också vuxna. Ensamkommande barns dagliga stress kring sociala faktorer beskrivs i relation till både bristande lagar och socialt arbete (Norredam m.fl., 2018)

Tema 2d: Barnens perspektiv eller perspektiv på barns långsiktiga potential

Jag ser en tendens till att socialt arbete ser till att tillvara ta barnets perspektiv men skildras också av ett långsiktigt perspektiv på ensamkommande barn och deras psykiska hälsa. Det blir tydligt vid Aytar och Brunnberg (2016) förklarar av arbetet med mentorskap. Mentorernas uppdrag innefattar att lyssna på barnen, tillvarata deras åsikter samt ge individuell rådgivning och guidning för att förbereda dem i strävan mot självständighet. Bjerneld m.fl. (2018) förklarar hur barnen upplever att socialt arbetande personal visar en oförståelse för deras tidigare liv. De anser också att socialt arbete ser på ensamkommande barns potential i relation till framtid och kan missa att de behov som barnet har just nu.

Bjerneld m.fl. (2018) beskriver hur flickor från Somalia till en början upplevde att stödpersonerna som involverats för stöttning brast i förståelsen för flickornas tidigare liv. Det kan tolkas som att både Bjerneld m.fl. (2018) och Norredam m.fl. (2018) försöker att närma sig barnens perspektiv. Det framkommer flertalet aspekter som barnen själva upplever som problem. Jag tolkar det som att förståelse är ett behov som barnen upplever inte alltid blir bemött. Socialt arbetande personal ser till insatser som ska gynna barnet i framtiden och vad barnen behöver för att lyckas längre fram. Det kan antas resultera i att centrala behovs som barnet har just nu inte prioriteras (Bjerneld m.fl., 2018; Norredam m.fl., 2018).

Barnen berättar om integrationsprocessen. De upplevde att det var svårt vid integrationen i det nya landet och att det var en ständigt pågående process. De uttryckte också vikten av att bibehålla kontakt med vänner och släkt i Somalia. Det tydliggörs samtidigt att vi måste tillkännage barnens sociala problem i relation till långvarig stress, som ofta ses i relation till mottagandet och om hur omhändertagandet och stöttning formas (Bjerneld m.fl., 2021). Enligt min uppfattning tydliggör det ovanstående beskrivna att vi både måste se till barnets nuvarande liv och till framtid positiva utgångar.

Tema 2e: Mottagandet

Ensamkommande barn upplevde också en saknad efter sin mamma under en längre period efter invandring till det nya landet. De upplevde att första tiden medförde en oro på grund av att de inte heller upplevde tillit till någon under en längre period (Bjerneld m.fl., 2018). Gimeno-Monterde m.fl. (2021) anser att mottagningen är en viktig faktor för ensamkommande barns välbefinnande. De anser att enhetlighet vid kriterier mellan offentliga och privata aktörer brister vid mottagning av asylsökande ensamkommande barn, både när det gäller krav för hänvisning och tillgång till stödprogram. Åtaganden mellan unga och intuition som ansvarar för mottagandet ses som bristfälligt (Ibid)

Barn m.fl. (2021) beskriver att Italien och Greklands mottagningssystemet brister. Mottagningssystemet har brister vid kapacitet och resurser för att anpassa sig efter barnets behov. Ensamkommande barn blev under pandemin bosatta i tillfälliga boenden och vistelsetiden förlängdes trots motstridiga beskrivningar i protokollkriterier ur hälsoaspekt. Klimatet i boendena präglades av starka spänningar som resulterade i protester från migranter och exklusion och övervakning. Många ensamkommande barn upplevde frustration över processer gällande social integration som blivit avbruten och i många fall helt utebliven. Skolan var inställd och de plötsliga förflyttningar vidtogs inte med hänsyn till konsekvenser av separation av de sociala relationerna som barnen skapat på boendena. Som tidigare nämnts kan detta jämföras med en utebliven respekt kring barnets dagliga liv. Vikten av de risker pandemin resulterade i blev prioriterat framför individens behov.

Få ensamkommande barn som söker asyl eller har uttryckt en intension av att söka asyl i Belgrad, utgör enbart 17%. Barn som inte söker asyl associeras med den långa vänteperioden som lagligt sätter migrerade ensamkommande barn i en ”grå zon”. De har rätt att leva och stanna i Belgrad, Serbien men existera inte i officiella system och ensamkommande barns rättigheter och status ses inte över (Tapalovic m.fl., 2021). Jag anser att det beskrivna dilemma kan tolkas som en påfrestande situation som präglas av känslor som kan associeras till psykisk ohälsa. Behrendt m.fl. (2018) förklarar att brister i mottagandet och utmaningar i det nya livet skildras som ett aktuellt dilemma och ensamkommande barn beskriver en stark misstro och frustration (Behrendt m.fl., 2022).

Tema 2f: Daglig stress och bristande förutsättningar till social integration

Stress som barnen upplever i relation till bristande support i det land som barnet anländer till inom EU, framställs som daglig stress (Behrendt m.fl., 2022). Bjerneld m.fl. (2018) anser att en av de mest framträdande faktorerna som kan orsaka psykisk ohälsa är brist på social integration. Barnen ser på etablering som en pågående process. En pågående process som sträcker sig och existerar långt efter kategorisering som vuxen. Etablering beskrivs handla om bland annat den sociala etableringen av nya relationer. Som tidigare nämns påverkar sociala stressfaktorer barnens dagliga liv. Forskning redogör för de dagliga stressfaktorernas påverkan på ensamkommande barns psykiska hälsa vid resultat utifrån statistik. Stressfaktorer i barnets dagliga liv ses som mer kritiskt än de trauman barnen har från flykt i relation till psykisk ohälsa (Behrendt m.fl. 2022).

Behrendt m.fl. (2022) anser att daglig stress inkluderar störningar av sociala nätverk. De anser att det finns en begränsad mängd forskning som ser till ensamkommande barns sociala inkluderingsprocess samt minimal kunskap om de negativa effekterna det kan ha på ensamkommande barns psykiska hälsa. En omedvetenhet eller möjligtvis en ovilja till att se eller försöka närma sig barnets tidigare liv kan också ses i relation till ett större fokus av processer som ska gynna deras fortsatta liv i värdlandet samt ur ett framtidsperspektiv. Fosterfamiljen ses som barnets ”nya” familj och ska fungera som ett stöd för barnet. Trots detta ses familjen mer stötta barnen kring materiella aspekter. Barnen beskriver hur de utsatts för misshandel och mobbning samt en upplevd fintlighet från fosterfamiljen. Barn m.fl. (2021) förklarar att pandemin 2019 också försenade arbetet med återförening av familjer och stängde vägarna för transfer som resulterade i flera månader av väntan och uppgivenhet. Utifrån tidigare resonemang av vikten av att känna tillhörighet och sammanhang kan en antagen problematik också ses utifrån de förutsättningar barnen får i värdlandet.

Tema 2g: Normer och diskriminering

Migliarini (2018) studerar ensamkommande barn och rasism utifrån ett *anti-rasimperspektiv* där hon beskriver perspektivet som *anti-rasism without race*. Professionellt arbetande inom utbildning förklarar att de ser ensamkommande barn som individer. De fortsätter att klargöra vikten av att se alla barn som människor. De beskriver även ett förhållningssätt som präglas av att minimera skillnader. Jag tolkar det som att det är viktigt att se alla som människor och att skillnader mellan individer ses som något negativt. Trots detta beskriver Migliarini (2018) att *vithet* ses som kontextuellt och funktionellt och frambringar specifika diskurser med maktdynamik. Lärare har ett omedvetet förhållningssätt till racialiserad *Otherness* i relation till den norm som producerar normalitet. Den osynliga normen har ur ett historiskt perspektiv bidraget till exklusion av grupper och individer som inte faller innanför ramen för inklusion. Norredam m.fl. (2018) förklarar hur barnens dagliga stress kan innefatta diskriminering. Den stress som diskriminering kan resultera i ses öka med tiden. Dilemmat mellan olika typer av stress som påverkar ensamkommande barns psykiska hälsa ses fokusera på en social dimension i relation till mottagning och etableringsmöjligheter. En social dimension som kan innebära exklusion och diskriminering.

Migliarini (2018) beskriver att lärare ses positionerar ensamkommande barn som barn med bristande förmågor. Den omedvetna norm som präglar lärares förhållningssätt beskrivs ligga till grund för en rädsla. En rädsla som kan ses i relation till vikten av att inte se till skillnader. Rädslan anses handla om att motverka den överattribution som ser till ensamkommandes barns svårigheter (Ibid) Jag tolkar det snarare som ett undvikande att möta dilemmat på grund av en rädsla för att synliggöra skillnader men trots detta kan förhållningssättet ses resultera i stereotypa fördomar. Migliarini (2018) förklarar att om vi inte uppmärksammar skillnader kan vi omöjligtvis finna likheter. Barnen upplever lärares förhållningssätt som diskriminerande (Migliarini, 2018).

Resultatet av analys av de inkluderade artiklar kan tänkas skildra olika sätt att se till ensamkommande barn, deras psykiska hälsa respektive ohälsa men också till bakomliggande faktorer. Bakomliggande faktorer med fokus på att beskriva varför ensamkommande barn anses vara en utsatt grupp med risk för psykisk ohälsa. De inkluderade artiklar gav enligt mig även en intressant analys till undersökandet av barnens heterogenitet som analyseras mer ingående i det sista temat, tema 3 som presenteras under nedanstående rubrik (Gimeno-Monterde m.fl., 2021; Pfeiffer m.fl., 2022; Bjerneld m.fl., 2018; Norredam m.fl., 2018; Migliarini, 2018; Behrendt m.fl., 2022; Barn m.fl., 2021; Tapalovic m.fl., 2021; Ayatar & Brunnberg, 2016; Müller m.fl., 2019).

Tema 3: Könsskillnader och heterogenitet

Bjerneld m.fl. (2018) studie syftar till att undersöka utsatthet hos ensamkommande flickor från Somalia utifrån skilda könsroller i både hemland och värdland. Ensamkommande flickor från Somalia beskrivs ha en ökad risk att bli sexuellt utnyttjade både i hemlandet på grund av konflikter, under flykt samt vid de gemensamma boendena i värdlandet. Flickor upplever övergrepp i större utsträckning än vad pojkar rapporteras uppleva (Bjerneld m.fl., 2018). Sexuell utnyttjande som pojkar utsätts för, sker i större utsträckning under flykt. Pojkar rapporteras inte utsättas för sexuell utnyttjande då de anlänt till värdlandet och blivit omhändertagna av myndighet (Norredam m.fl., 2018)

Bjerneld m.fl. (2018) förklarar att Somalia är en av världens fattigaste länder och traditionella könsroller är normen. Männen tar beslut och har mer makt. Flickorna i Somalia beskriver att de upplever sig själva som självständiga. Pojkar kan klara sig bra i det nya landet men beskrivs generellt att klara sig sämre. I hemlandet ska pojkar prestera i skolan, men när de kommer hem så får de allt serverat. Kvinnor och mäns olika arbetsfördelningar i hemlandet har förberett flickor till att klara sig själva. Det beskrivs att pojkar, som inte bevarar sin kultur och tar efter värdlandets kultur, kan må sämre. De förklarar att det kan handla om att många pojkar blir ifrågasatta från andra pojkar eller män som lever efter Somalias traditionella könsdominerade kultur (Ibid).

I 3 av 10 artiklar redogörs nationalitet och etnicitet men utesluter redogörelse av könsfördelning (Migliarini, 2018; Barn m.fl., 2021; Ayatar & Brunnberg, 2016). Barn m.fl. (2021) studie syftar till en undersökning av ensamkommande barns psykiska ohälsa men utesluter statistik för deltagarnas kön. Det blir därför otydligt om deltagarna setts utifrån en jämlik könsfördelning (Ibid). Ett uteslutande av statistik för könsfördelning kan enligt min åsikt skildra forskarens uteblivna prioritering av individens liv och dess multidimensionella aspekter. Mitt resonemang kan antas styrkas genom Pfeiffer m.fl. (2022) beskrivning av vikten av en heterogen urvalsgrupp vid studier berörande ensamkommande barn.

Tema 3a: Ensamkommande flickor är en underrepresenterad grupp

Norredam m.fl. (2018) benämner att flickor är en underrepresenterad grupp i deras studie, trots detta analyseras resultatet utifrån skillnader mellan ensamkommande flickor respektive pojkar. De anser att flickornas psykiska hälsa är sämre på grund av att de anser att det är mer svårt att nå flickor. De förklarar att flickors onåbarhet indikerar på social isolation, kontrakterande förtryck eller tvångsäktenskap samt exponering för interpersonellt våld. Kategorier som enligt min mening kan betyda att flickor har en ökad risk för psykisk ohälsa. I Müller m.fl. (2019) studie utgör deltagare av manligt kön 89,9% restesterande procent är flickor. De benämner att könsskillnader inte kunnat analyserats medan studien beskrivs syfta till att se till ensamkommande barns psykiska hälsa (Ibid) Flickor får minimalt utrymme i forskning (Norredam m.fl. 2018; Müller m.fl., 2019).

Gimeno-Monterde m.fl. (2021) undersöker ensamkommande barns rädsla inför vuxenlivet i kontrast till brist av barncentrerad service i Spanien. De beskriver för antalet av hur många unga män respektive unga kvinnor som deltagit i studien. Totala antalet unga män var 63 och totala antalet unga kvinnor var 2. Samtidigt så förklarar de att de undersöker ensamkommande barns oro (Ibid). Enligt min mening resulterar studien i statistik som ser till pojkars oro samt ett försök i att även se till flickors oro. Undersökning av ensamkommande pojkar ses som tillräckligt vid redovisande av resultat som tillskrivs gruppen i sig (Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019; Norredam m.fl., 2018). I 2 av 10 inkluderade studier undersöks ensamkommande flickors psykiska hälsa (Norredam m.fl., 2018; Bjerneld m.fl., 2018). Artiklarna som berör ensamkommande flickor ser även till skillnader mellan pojkar och flickor. Artiklar med majoritet av det manliga könet ser till vikten av att redovisa för könsfördelningen men undviker att beskriva flickors upplevelser (Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021). För mig blir det tydligt att ensamkommande pojkar skildras som en mer betydande grupp för undersökning. En grupp som forskare tenderar att representera (Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019; Norredam m.fl., 2018).

Tema 3b: Stävan efter heterogenitet

Behrent m.fl. (2022) har precis som Norredam m.fl. (2018) en homogen dominerande urvalsgrupp utifrån manligt kön. Samtidigt beskriver Bjerneld m.fl. (2018) att alla barn har olika och individuella behov (Ibid). Studierna resulterar i en variation kring upplevelser av psykisk ohälsa av samma kön, det manliga könet (Norredam m.fl., 2018; Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019). Jag tolkar det som att även pojkars individualitet kan ses försvinna vid tillskrivning av gemensamma kategorier berörande gruppen i sig. Ensamkommande barn kan samtidigt ses representeras av det manliga könet vid benämning av ensamkommande barn som grupp medan undersökning av kvinnligt kön inte kan bidra till forskning som blir applicerbar till gruppen (Norredam m.fl., 2018; Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019).

Bjerneld m.fl., (2018) studie kan samtidigt bidra till forskning som uppmärksammar individens kön men trots detta misslyckas flertalet artiklar med att fånga in de dimensioner som ensamkommande heterogenitet kan antas kräva (Barn m.fl., 2021; Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021). Pfeiffer m.fl. (2022) är den enda inkluderade artikel som benämner heterogenitet. Hans studie syftade till att få en heterogen grupp men på grund av svårigheter till att hitta deltagare blev urvalsgruppen liten. Jag tolkar det som att forskning strävar efter att se till barnens heterogenitet samtidigt som det också kan

tolkas som att de många gånger misslyckas. Ovanstående analys med fokus på psykisk hälsa och välbefinnande samt psykisk ohälsa och faktorer för psykisk ohälsa hos ensamkommande barn diskuteras ytterligare i nedanstående resultatdiskussion.

Resultatdiskussion

I resultatdiskussion förs en diskussion med svar på studiens syfte samt frågeställningar. Resultaten sätts i relation till tidigare forskning som presenterats i undersökningen och diskuteras vidare i relation till vilka implikationer resultaten kan komma att ha i ett bredare samhällsligt perspektiv. Resultatdiskussionen följs av en metoddiskussion där diskussion för inkludering och exkludering av artiklar, teoretisk ingång, metodval samt etiska överväganden förs. Avslutningsvis presenteras en konklusion och vidare forskning.

Social stöttning av familjekontakt

Ayatar och Brunnberg (2016) hävdar att positiva aspekter av ensamkommande barns psykiska hälsa, är aspekter som både ser till och tillvaratar barnets transnationella liv. Faktorer som innebär ett bevarande av relationer i det land som barnet lämnat. Behrendt m.fl. (2022) kan ses hålla sig enhetlig till tidigare resonemang och anser att ensamkommande barn som har kontakt med sin familj inte visar symtom av ångest. Samtidigt framträder det enligt min mening oenigheteter mellan de inkluderade artiklarna. Oenigheter gällande den positiva inverkan som kontakt med familj har på ensamkommande barns psykiska hälsa. Pfeiffer (2022) hävdar att familjekontakt inte ses påverka barnens psykiska hälsa. Müller m.fl. (2019) anser att så inte är fallet och att tillgång till social support vid kontakt med familj kan ha en positiv påverkan på den psykiska hälsan. Bjerneld m.fl. (2018) styrker det tidigare beskrivna med att beskriva att en faktor för risk av psykisk ohälsa hos ensamkommande barn är separationen från föräldrar och att en daglig kontakt ses bidra med minskat symtom av psykisk ohälsa. Trots Pfeiffer m.fl. (2022) tidigare beskrivning kan de ses förmedla motstridiga argument. De påstår att en av de mest vanliga traumatiska händelser som kan påverka barnens psykiska hälsa negativt är den hastiga förändringen av familjen. Müller m.fl. (2019) ser även att ensamkommande barn som har tillgång till social support för kontakt med familj inte ses i statistik för PTSD.

Jag anser att ett helt uteslutande av skilda psykiska problem eller diagnoser till ensamkommande barn som bibehåller kontakt med sin familj kan ses som problematiskt, vilket kan ses styrkas utifrån WHO (2022) beskrivning av aspekter som påverkar den psykiska hälsan. WHO (2022) förklarar att känslomässiga färdigheter, substansanvändning och genetik kan göra människor mer sårbara för psykiska problem och att psykisk hälsa ska ses utifrån individuella psykologiska och biologiska faktorer (Ibid). Samtidigt kan kontakt med familj vara en viktig emotionell aspekt för positiv inverkan på den psykiska hälsan som tydliggörs av Stretmos (2016) argument för vikten av att känna tillhörighet. Stretmo (2016) förklarar att längtan av att tillhöra och att uppleva tillhörighet kan ses som en viktigt emotionell dimension. En känsla av att vara eller komma hem kan kopplas till känslor av tillhörighet (Ibid). Att bibehålla den tillhörighet som barnet tidigare haft kan utifrån det tidigare beskrivna ses som viktigt. Enligt min mening ses samtidigt forskning minimera de tidigare traumatiska erfarenheterna. Den hastiga familje-separationen anses inte påverka barnens psykiska ohälsa ur ett långsiktigt perspektiv (Pfeiffer m.fl. 2022). En långsiktighet som beskrivs utifrån barnens framtida potential och redogörs för mer ingående under nästkommande rubrik.

Krav för långsiktig potential

Pfeiffer m.fl. (2022) förklarar att tidigare traumatiska erfarenheter innan flykt, så som separation från familj, ses stabiliseras sig över tid och att symtom av PTSD minskar (Ibid). Undersökningar av detta slag anser jag ser till positiva aspekter av förbättringar med fokus på långsiktighet. Ottosson (2016) förhåller sig kritisk till dessa argument. Hon anser att barn och vuxna behöver betraktas som både beings och becomings, att vi både är någon här och nu, men att vi också ska bli någon (Ottosson, 2016). I enlighet till Ottossons argument ses Sommers (2005). Han hävdar att om vi enbart ser barn som kompetenta aktörer med potential, bortskriver vi sårbarheten, som kan ge utrymme för att barn känner en brist av stöttning och minskad trygghet (Sommer, 2005). Kaukko och Wernesjö (2016) ses beröra

aspekten av att se till både stöttning och krav, men hur krav kan spegla socialt och officiellt arbete med fokus på ensamkommande barns framtida potential. De anser att asylsystemens krav skildras av en otydlighet mellan rätt till skydd och rätt till deltagande. Ur ett långsiktigt perspektiv på barnets utveckling, kan det redan i tidig ålder ställas inför höga krav. Höga krav som kopplas till krav av självständighet. Självständighet är ett begrepp de beskriver ser till barnets framtida potential. Bjerneld m.fl. (2018) kan antas styrka det tidigare beskrivna och resonerar hur socialt arbetande mentorer fokuserar på individens potential och strävan mot ensamkommande barns självständighet. Kaukko och Wernesjö (2016) styrker sitt tidigare argument med att beskriva att de höga kraven kan resultera i en känsla av att barnet inte ses som värdefull i sociala system (Ibid). Hedlund (2016) påstår att om vi ser till barns deltagande utifrån dominerande aspekter av krav, kan forskning resultera i okritiskt synsätt med risk för att kritiska frågor kring barns rättigheter och relationen till övergripande mänskliga rättigheter exkluderas (Ibid).

Heterogenitet

Chase m.fl., (2020) påstår att nuvarande forskning ser till vikten av att betrakta ensamkommande barn som en heterogen grupp med flera multidimensionella aspekter. Det är först när vi ser till skillnader vi också kan börja att se till likheter. För att se till skillnader behöver vi betrakta ensamkommande barns röst som en tillgång och synliggöra dessa. De multidimensionella aspekterna ses även handla om att se till balansen mellan barns sårbarhet och agens. Trots det tidigare beskrivna skildrar flera inkluderade forskningsartiklar de multidimensionella aspekterna berörande ensamkommande barn som oviktiga med begreppets frånvaro. Pfeiffer m.fl. (2022) är den enda inkluderade artikel som benämner heterogenitet. I 3 av 10 artiklar utesluts även statistik berörande könsfördelning och det blir otydligt om deltagarna setts utifrån en jämlik eller ojämlik sådan (Migliarinis, 2018; Barn m.fl., 2021; Ayatar & Brunnberg, 2016). Enligt mig ses flertalet artiklar misslyckas med att fånga in de dimensioner av heterogenitet som krävs för att se till fler aspekter än jämlik könsfördelning (Barn m.fl., 2021; Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021). Kasukko och Wernesjö (2016) anser att en rådande beskrivning av ensamkommande barn som en homogen grupp skildras även i asylpolitik (Kaukko och Wernesjö, 2016). Chase m.fl., (2020) håller med tidigare argument genom att beskriva att det skildras en otydlighet mellan två dominerande multidimensionella aspekter i asylsystem och processer. En otydlighet av multidimensionella aspekter kring en balans mellan sårbarhet och kompetens anses kräva. Undersökning av ensamkommande pojkar ses som tillräckligt vid redovisande av resultat som tillskrivs gruppen i sig. Inkluderade artiklar visar statistik av könsfördelning, samtidigt som den resulterat i en ojämlik sådan där majoritet av deltagare är pojkar (Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019; Norredam m.fl., 2018).

Flickors minimala utrymme

Artiklarna som berör ensamkommande flickor ser även till skillnader mellan pojkar och flickor. Artiklar med majoritet av det manliga könet ser till vikten av att redovisa för könsfördelningen men undviker att beskriva flickors upplevelser (Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021). Medan artiklar som ser till flickor anses i en större utsträckning prioritera även skillnader hos det manliga könet (Bjerneld m.fl., 2018). Jag hävdar att ensamkommande pojkar skildras som en mer betydande grupp för undersökning. En grupp som forskare tenderar att representera (Tapalovic m.fl., 2021; Gimeno-Monterde m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019; Norredam m.fl., 2018). I kontrast till det tidigare nämnda anser Europa unionen (2018) att det är viktigt att se till skillnader mellan kön och att flickor anses vara en än mer sårbar grupp (Ibid). Norredam m.fl. (2018) anser att ensamkommande flickor är en underrepresenterad grupp och att flickors psykiska hälsa är sämre.

Individens utrymme genom intagande av barns perspektiv

Bjerneld m.fl. (2018) lyfter vikten av att synliggöra ensamkommande barns egna berättande. Flickor berättar att en visad förståelse för deras nuvarande situation och deras tidigare liv, gett dem känslor av

trygghet och välbefinnande. De anser att barnets berättande synliggör vikten av att visa en förståelse för barnets tidigare liv och hur detta i sin tur skapade trygghet. Trygghet som sedan sågs som förutsättningar för meningsskapande och motivation till att lyckas i sitt nya land. Barnen upplevde det tidigare beskrivna som avgörande faktorer för positiva aspekter berörande deras psykiska hälsa (Ibid).

Jacksson och Rosander (2019) förklarar vikten för förståelsen av individuella omständigheter och att varje enskilt barns situation är unik. Psykisk ohälsa ska inte ses som en motsats till psykisk hälsa och ett barn med psykisk ohälsa kan även uppleva välmående. Ayatar & Brunnberg (2016) beskriver att olika metoder kan stärka barns resiliens. Resiliens terapeutik interventioner kan bidra till att barnet även i utsatta situationer får en motivation. En motivation som ses minska symtom av psykisk ohälsa. De poängterar samtidigt att barnets resiliens inte behöver indikera på att barnet mår bra. De förklarar att barns resiliens inte ska tillskriva barnet med god psykisk hälsa. Trots bra resiliens kan ensamkommande barn ses lida av en sämre psykisk hälsa (Ibid). Den individuella förståelsen måste spela in i bedömningen om vad barnets bästa är (Socialstyrelsen m.fl., 2020). Jag anser att komplexa begrepp berörande psykisk hälsa kan enligt det tidigare beskrivna kräva ett intagande av individens perspektiv.

I EU-strategin: *RIGHTS OF THE CHILD* (2021) läggs vikt i att inta barns perspektiv som ska generera i ökat utrymme i processer som berör dem själva. Chase m.fl., (2020) anser att barn aktivt formar sina utrymmen och det är i dessa utrymmen vi kan tillvarata barnets perspektiv och berättande. Barnen kan berätta om hur de hanterar inre och yttre påfrestningar när de rör sig i sina vardagliga utrymmen. Barns berättande synliggör också multidimensionella aspekter av skilda erfarenheter och sociala positioner (ibid). Samtidigt kan individens utrymme i forskning av psykisk ohälsa hos ensamkommande barn ses få minimalt utrymme. Hedlunds (2016) anses instämma med ovanstående argument och hävdar att ensamkommande barns sårbarhet fortfarande ses skildras i nuvarande asylpolitik och asylprocesser. Trots det tidigare nämnda kan nuvarande asylpolitik i framträdande länder som Sverige och Frankrike skildra ett fokus på återvändning med resultat som ses minimera individens sårbarhet (Regeringskansliet, 2023; AMBASADE DE FRANSE EN SUÈDE, 2018).

Begränsade villkor och inskränkta förmåner

Bjerneld m.fl. (2018) beskriver ensamkommande barns berättelser om sin betydelsefulla relation till sin mamma. Att mamman sågs som det viktigaste stödet i deras liv innan flykt. Samtidigt listar sverigedemokraterna (2020) upp lagförslag som fokuserar på att följa EU-rätten utifrån en minimistandard och ger lagförslag som innefattar att skyddsbehövande rätt till familjeåterförening skall avskaffas. Definitionen av familjen skall begränsas till EU:s striktaste definition och att möjligheten till familjeåterförening vid nyetablerade relationer skall avskaffas. Jag anser att lagförslagen kan bli problematiska i relation till Bjerneld m.fl. (2018) argument. Ett argument som indikerar på att faktor som kan orsaka psykisk ohälsa är brist på social integration och de anser att etablering är en ständig pågående process. En pågående process som sträcker sig och existerar långt efter kategorisering som vuxen. Barnen upplevde att första tiden i det nya värdlandet medförde en oro. En oro som grundar sig i att de inte upplevde tillit till någon under en längre period (Bjerneld m.fl., 2018). Gimeno-Monterde m.fl. (2021) diskuterar om att enlighet vid kriterier mellan offentliga och privata aktörer brister vid mottagning av asylsökande ensamkommande barn, både när det gäller krav för hänvisning och tillgång till stödprogram. Ensamkommande barn förklarar att professionella relationer ses utifrån krav. De emotionella relationerna beskrivs som mer betydelsefulla. Trots detta ses den emotionella stöttningen brista (Halldén 2007). Gimeno-Monterde m.fl. (2021) anser även att åtaganden mellan unga och intuition som ansvarar för mottagandet ses som bristfällig (Ibid). Barn m.fl. (2021) anser att mottagningssystemet brister avseende kapacitet och resurser för att anpassa sig efter barnets behov. Behrendt m.fl. (2018) styrker överstående argument och beskriver att barnen visar en stark misstro och frustration till offentliga system (Behrendt m.fl., 2022).

Sverigedemokraterna (2020) vill införa lagar för att asylsökandes rörelse- och bosättningsfrihet skall begränsas och möjligheten att taga asylsökande i förvar skall förtydligas och skärpas.

Sverigedemokraterna vill bidra till färre boenden med färre platser för att möjliggöra en stöttning av kvalitet, samtidigt kan lagförslag ses i motstrid till varandra då ett annat lagförslag ser till att asylsökandes förmåner ska skärpas och alla möjligheter att inskränka förmåner för asylsökande ska införas (Sverigedemokraterna, 2020). Barn m.fl. (2021) argumenterar för hur ensamkommande barn blivit bosatta på tillfälliga gemensamma boenden och vistelsetiden förlängdes, trots motstridiga beskrivningar i protokollkriterier ur hälsoaspekt. Klimatet i boendena präglades av starka spänningar som resulterade i protester från migranter, exklusion och övervakning. Många ensamkommande barn upplever frustration över processer gällande social integration som blivit avbruten och i många fall helt utebliven. Förflyttningar mellan boenden tog inte hänsyn till konsekvenser av separation av de sociala relationerna som barnen skapat på boendena (Ibid). Lagförslagen kan bidra med ännu mer påfrestning och förflyttningar av ensamkommande barn, trots att det i lagförslagen beskrivs att det ska gynna asylsökande migranter (Regeringskansliet, 2023).

Skydda EU:s territorium

Asylpolitik i Frankrike ser till att EU inte kan ta emot fler flyktingar från specifika länder som innefattar flyktingar från Syrien, Irak och Afrika. En asylpolitik som ser till att EU inte har resurserna samt ser invandringen som en faktor till att terrorattentat ökar (AMBASADE DE FRANSE EN SUÈDE, 2015). Jag anser att Frankrikes asylpolitik speglas av en rädsla för fler terrorattentat. Enligt min mening ses det som en bidragande faktor för kategorisering av migranter och därav ensamkommande barn som en grupp som vi i Europa ska ta avstånd från, vilket kan ses i relation till asylpolitikens strävan efter att skydda Europas territorium (AMBASADE DE FRANSE EN SUÈDE, 2015) Sverigedemokraterna (2023) framställer asylsökande utifrån kritiska beskrivningar. De anser att regeringen låter våldsverkare, våldtäktsmän och illegala invandrare i stort vara kvar här och beskriver det som en skandal. Fritzon (2017) anser att den franske presidenten Emmanuel Macron men även övriga EU, kritiseras för att bära en del av skulden till den grymma tillvaro som offren möter när de försöker nå Europa efter historier om det goda livet där.

Migliarini (2018) argumenterar för att omedvetna normer präglar förhållningssätt och synsätt av ensamkommande barn som beskrivs ligga till grund av en rädsla som placerar ensamkommande barn i fack för kategorisering med skilda diskriminerande grunder. Norredam m.fl. (2018) förklarar hur barnens dagliga liv redan präglas av en stress som orsakas av diskriminering och exkludering. Den stress som handlar om diskriminering och exkludering kan ses öka med tiden och påverka den psykiska ohälsan långsiktigt. Frankrikes asylpolitik kan även ses i motstridighet till *EU-rätten* (AMBASADE DE FRANSE EN SUÈDE, 2015). En strategi som ser till en gemensam europeisk asylpolitik med fokus på att skydda. Ett skydd som inte ska bygga på rasism och diskriminering utan jämlikhet och rättvisa. Förfaranden för att bevilja asyl måste vara både effektiva och rättvisa i hela unionen och ses som grunden för det gemensamma europeiska asylsystemet (Europeiska rådet, 2023).

Den rådande asylpolitiken skildrar ensamkommande barn som en grupp och osynliggör för det faktum av att de i ses som en av de mest utsatta grupperna (europaunionen, 2020). ETC (2018) diskuterar för att utvisningar till främmande länder är en verklighet de tvingas att leva i. Samtidigt ger Sverigedemokraterna (2020) strikta lagförslag om begränsningar som de menar ska bidra till att färre väljer att komma till Sverige. Något som kan ses i jämförelsevis med Frankrikes direktiv kring behovet av ett striktare asylsystem (AMBASADE DE FRANSE EN SUÈDE, 2018).

En individ som flyr för sin överlevnad

Den rådande asylpolitiken ses blunda för att individer flyr för sina liv. En individ som tvingats lämna sitt hemland på grund av oroligheter och krig. Asylpolitik i Europa fokuserar på återvändande och strikta lagar för minimal stöttning. Syftet är att göra Europa mindre attraktivt för asylsökande. Faktorer för psykisk ohälsa speglar bristande kontakt med familj, bristande mottagning, balansen mellan stöttning och krav och samarbetet mellan regering och socialt arbete med fokus på långsiktighet. Brist av stöttning

av social integration med resultat av daglig stress och diskriminering kan anses bli kritiskt i relation till asylpolitikens fokus. Asylpolitikens fokus på en minimistandard med inskränkta förmåner riskerar att bidra till att ensamkommande barn inte får den hjälp de behöver (Regeringskansliet, 2023; AMBASADE DE FRANCE EN SUÈDE, 2018). Fritzon (2017) anser att Sveriges asylpolitik i själva verket kan ha medfört dödsfall och lidande för människor som velat söka sig till Sverige (Fritzon, 2017).

Metoddiskussion

Inkludering och exkludering

Inkluderade artiklar innehåller minst ett europeiskt land, vilket kan anses som generellt i relation till att resultat har överförts och relaterats till Europeiskt kontext. Samtidigt förklarar Eriksson Barajas m.fl. (2013) att transparens är viktigt vid inkluderingskriterier. Det är av betydelse att poängtera att strävan har varit att inkludera studier som innehåller forskning med två alternativt tre europeiska länder. Det blir även betydande att tydliggöra för att artiklar med variation av specifikt land har eftersträvats. Flertalet artiklar beskriver skillnader mellan kön och psykisk ohälsa, samtidigt som flertalet artiklar har majoritet av deltagare av manligt kön, vilket kan ses som kritisk vid undersökning av skillnader mellan kön. De som samtidigt kan ses bidra med ytterligare möjligheter till ett jämförande av psykisk ohälsa mellan kön, är inkludering av artikel som enbart undersöker flickors psykiska hälsa (Bjernerud m.fl., 2018). Den strukturerade forskningsöversikten har inte genererat med ett tillräckligt resultat av könsskillnader men har tillfört en analys och diskussion som indikerar på betydelse av en vidare forskning. Forskningsöversikten kan heller inte ses som ett resultat som blir överförbart till ensamkommande barn som grupp, utan som en kritisk granskning av andras arbeten för att uppmärksamma problem berörande ensamkommande barns psykiska ohälsa. Hammerslay (2001) beskriver att inkludering och exkludering av texter som en tidskrävande process och utifrån Hammerslays beskrivning kan antalet träffar som söksträngen genererat i, anses som en kritisk liten mängd. Trots mängden var fokus att specificera min söksträng utifrån ett visst antal träffar i relation till tid samt relevant ingång för tillförandet av kunskap inom ett begränsat område. Hammerslay (2001) diskuterar för att forskaren behöver vara noggrann i sitt arbete. Strävan har varit att på ett noggrant och strukturerat sätt, redovisa för inkludering och exkluderingsprocess. Kriterier för inklusion respektive exklusion presenteras utförligt i specifika tabeller.

Artikel med undersökning av ensamkommande barn och rasism har inkluderats på grund av att rasism kan ses som en faktor till psykisk ohälsa och som nämns i flertalet artiklar och som även kan ses till diskriminering och daglig stress (Norredam m.fl., (2018); Migliarini, 2018). Det förekommer artiklar som syftar till att se till både ensamkommande barn och barn med sällskap. Eftersom syftet inte varit att undersöka barn med sällskap, kan det ändå bli viktigt att klargöra varför dessa studier inkluderats och detta på grund av att se till fler aspekter vid undersökning av ensamkommande barns situation. Artiklar som innefattar ensamkommande barn och barn med sällskap och artikel som berör rasism har studerats och analyserats utifrån ensamkommande barns situation med fokus att analysera ensamkommande barns utsatthet (Norredam m.fl., 2018; Müller m.fl., 2019; Topalovic m.fl., 2022).

Teoretisk ingång och analysmetod

Det blir viktigt att klargöra att ingen forskning sker i ett vakuum och forskningsöversikten kan inte ses som fri från tolkning (Bergström & Boréus, 2018). Forskningsöversikten har inget framträdande teoretiskt perspektiv, trots detta innefattas begrepp utifrån barndomssociologi och emotionell hälsa. Socialpsykologiska och sociokulturella begrepp har använts vid diskussion av resultat. Balansen mellan att förhålla sig objektiv och vikten av att ta med egna uppfattningar av omvärlden anser Eriksson Barajas m.fl. (2013) som viktigt och förklarar samtidigt att det finns en risk att forskaren studerar världen objektivt. Jag har även bidragit med egna tolkningar och styrkt dessa med forskningsbelagda resultat. Diskussionen kan samtidigt ses utifrån ett samhällsperspektiv vars fokus varit att se till ett bredare perspektiv kring ensamkommande barns psykiska hälsa och ohälsa. Gordon (2018) anser att vi behöver finna kritiska praktiker och inta flera perspektiv för att ta oss an komplexa problem i varierad kontext

av praktiska interaktioner. Sociala dimensionerna förklarar Bryman (2018) handlar om forskarens märkbara ställning. En grundad teori och diskursanalys kräver genererande av ny teori eller detaljerad teoretisk och teknisk kunskap om tillvägagångssätt, som tematisk analys inte ses kräva. En tematisk analysmetod kan enligt min mening vara en lämplig metod som inte har en gedigen erfarenhet av denna typ av arbete (Braun & Clarke, 2006). Tematisk analys tolkas samtidigt att inte vara tillräckligt väl avgränsande (Bryman, 2018). Samtidigt ser Braun och Clarke (2006) att tematisk analys är flexibel och beskrivs som lämplig analysmetod vid en studentuppsats.

Strukturerad forskningsöversikt

Greenhaigh (2018) förklarar att en strukturerad forskningsöversikt ser till att finna, samla in och sedan välja, för att summera forsknings fynd. Hypotes utgör syfte och frågeställningar och kan förklaras sträva efter att få svar på en eller få fokuserade frågor. Han anser även att andra metoder än en strukturerad metod, möjliggör intagande av ett brett fokus och kan fånga in fler problem. Den valda metoden i denna forskningsöversikt kan då beskrivas bidra med en djupare dimension av förståelse kring ett specifikt problem, men ska samtidigt inte ses fånga in alla existerande problem. Greenhaigh (2018) fortsätter att argumentera för att strukturerad forskningsöversikt tillsammans med vald analysmetod, som i denna översikt är en tematisk metod, kan bidra till en förståelse av en sanning. Strukturerad metod ses huvudsakligen ta fram generaliserbara fakta, medan andra metoder ses bidra med en rimlig sanning. Bergström och Boréus (2018) anser att andra metoder kan möjliggöra en undersökning av en mer varierad litteratur än en strukturerad metod. Hammersley (2001) hävdar utifrån tidigare resonemang att så inte är fallet och anser att en strukturerad forskningsöversikt kan ses som ”en bro mellan forskning”. Macleod (2009) styrker Hammersley påstående och anser att en strukturerad forskningsöversikt kan innehålla forskning av flertalet fält för att samla exciterande bevis samt granska denna på nytt.

Bergström och Boréus (2018) diskuterar att specifika frågeställningar möjligtvis riskerar att missa problem runt omkring som kan påverka fenomenet som undersöks. Jag tolkar deras resonemang som att tematisk analys med kritisk granskning kan finna problem runt omkring trots att ett specifikt fenomen är i fokus, men att andra metoder kan bidra till intagandet av flera problemformuleringar (Bergström & Boréus, 2018). Walker (2019) poängterar att forskningsöversikter möjliggör en kritisk granskning av tidigare studier och ett möjliggörande av att finna nya mönster samt nya sätt att tänka. Eriksson Barajas m.fl., (2013) påstår att flertalet studier med fokus på specifika frågeställningar i många fall inte genererar med resultat och slutsatser. Samtidigt har metod och databearbetning strävat efter att ha ett öppet sinne och se till olika ingångar till undersökningsfenomenet med varierade forskningsresultat. Hammersley (2001) diskuterar för att strukturerade forskningsöversikter genererar i mer robusta slutsatser med stöd av flera studier än vad individuella studier kan ge oss. Mann m.fl. (2009) hävdar att strukturerade forskningsöversikter kan resultera i att finna luckor i forskning och ge oss nya insikter. Det kan anses som att strukturerade litteraturöversikter kan fungera som ett verktyg för att ge oss information om vad vi behöver ha mer kunskap kring och ge en djup förståelse av specifikt problem.

Etiska överväganden

Forskningsöversikten inkluderar granskning av andras arbeten och en kritisk aspekt är att inkluderade studier och deltagare i dessa, inte godkänt en ny medverkan vid en ny analys av deras deltagande och berättande. Den sekundära analysen kan ses som kritisk (Bryman, 2018). Samtidigt så är det forskarens text som analyserats och medverkande deltagare är anonymiserade. Det var också viktigt att se till det etiska förhållningssättet i varje enskild studie och att denna var korrekt utförd. Flertalet artiklar beskriver att majoriteten av deras deltagare varit av manligt kön (Norredam m.fl., 2018; Barn m.fl., 2021; Müller m.fl., 2019). Jag förhåller mig kritiskt till att jag undersöker och benämner artiklar med majoritet av pojkar som ensamkommande barn, då flertalet artiklar egentligen berör pojkars psykiska ohälsa. Jag har samtidigt både analyserat och diskuterat denna aspekt och inkluderat undersökningar berörande ensamkommande flickor, för att få ett bredare perspektiv med respekt för individen (Bjernerud m.fl., 2018). Samtidigt har forskarna själva valt att benämna barnen oberoende av kön som ensamkommande barn. Det kan utgöra en kritisk aspekt kring forsknings fyndens applicerbarhet till ensamkommande barn

som grupp (Eriksson Barajas m.fl., 2013). Jag förklarar samtidigt att denna forskningsöversikt inte ska ses tillämpas på ensamkommande barn som grupp.

Konklusion

Förtydligande: *Forskningsöversikten ska inte ses utifrån likheter som blir applicerbara på ensamkommande barn som grupp samtidigt som medlemmarna i gruppen beskrivs som ensamkommande barn. Det blir viktigt att redogöra för gruppens heterogenitet som också ska ses utifrån multidimensionella aspekter.*

Resultatet av forskningsöversikten visar att ensamkommande barns sociala nätverk och transnationella liv, som innefattar kontakt med familj, beskrivs som avgörande aspekter för positiva effekter av psykisk hälsa. De sociala nätverken skapar tillhörighet och trygghet som i sin tur skapar en egen vilja till att lyckas i sitt nya liv. Barnen berättar om att förståelsen av deras tidigare liv och nuvarande situation beskrivs bidra till välbefinnande. Faktorer för psykisk ohälsa hos ensamkommande barn beskrivs både utifrån flykt, invandring och etablering och till det dagliga livet. Offentliga system och socialt arbete minimerar barnets dagliga liv med krav för barns framtida potential. Ensamkommande barn ses i statistik för PTSD och symtom av depression och ångest. PTSD ses utifrån traumatiska händelser under flykt medan symtom ses minska med tiden. Den dagliga stressen ses i relation till social stress som ses påverka den psykiska ohälsan långsiktigt. Otydligheter mellan krav och stöttning skildras som centrala faktorer för psykisk ohälsa. Regering och socialt arbete brister vid mottagandet och vid samarbetet och ensamkommande barn ses visa en misstro till offentliga system. Separation från vårdnadshavare och anhöriga och minimal eller utebliven kontakt framställs som faktorer för psykisk ohälsa. Diskriminering, bristande mottagande och kritiska förhållningssätt är också framträdande faktorer. Strikta och skärpta lagförslag och rådande asylpolitik inom EU ses som kritiska i relation till ensamkommande barns psykiska ohälsa. Ensamkommande barns flykt kan bli omöjlig och de kan tvingas leva kvar i osunda och inhumana förhållanden i sitt hemland, präglad av kring och oroligheter. Flickor är en underrepresenterad grupp. Flickors beskrivs som en mer sårbar grupp med risk för psykisk ohälsa. Undersökning av ensamkommande barn som grupp synliggör hur heterogenitet och multidimensionella aspekter kommer i skymundan som minimerar individens utrymme.

Utifrån ovanstående presentation förs följande konklusion:

I statistik av ensamkommande barn finns en individ, som vill berätta, som vill bli sedd och hörd och som är både sårbar och kompetent. Individer som har ett hopp om ett bättre liv, en framtidstro och en vilja till att lyckas, men som också saknar de betydelsefulla relationer de tvingats att lämna. En individ som både är någon och ska bli någon.

Vidare forskning

Resultatet av skillnader mellan kön och psykisk ohälsa kan anses utgöra en aspekt som kräver ytterligare undersökningar med innefattande jämlik könsfördelning. Forskningen ses innefatta resultat kring pojkars psykiska hälsa, utifrån den majoritet som pojkar utgör vid studier berörande ensamkommande barn som migrerat till EU:s medlemsländer. Denna forskningsöversikt har inte tillräckligt med underlag på grund av den ojämlika könsfördelningen i de inkluderade artiklarna. Översikten har samtidigt bidragit med en analys samt diskussion av dilemmat som kan indikera på att flickor kan ses som en mer utsatt grupp, specifikt på grund av det minimala utrymme som tillskrivs flickor i de inkluderade artiklarna. Undersökningen har bidragit till att synliggöra bristen av att se till ensamkommande barns heterogenitet och multidimensionella aspekter och kan utgöra en riktning för framtida forskning.

Referenslista

- Alvehus, J. (2013). *Att skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Liber AB: Stockholm.
- AMBASADE DE FRANSE EN SUÈDE. (2015) *Premiärminister Manuel Valls om EU:s utveckling: utdrag ur tal vid regeringssammanträdet den 6 maj 2015*. [Premiärminister Manuel Valls om EU:s utveckling: utdrag ur tal vid \(...\) - La France en Suède \(ambafrance.org\)](#)
- Aytar, O. Brunnberg, E. (2016) Empowering unaccompanied children in everyday life in a new country. A resilience support center in Sweden evaluated from the perspective of program theory. I. *Revista de asistentia sociala*. Vol 2. Eskilstuna, Katrineholm, Sweden
- Backlund, Å. Thoren, K. Lundström, T. (2021) Socialtjänstens respons på "flyktingkrisen" .I. *Socialvetenskaplig tidskrift* 28 (1), 75-94
- Barn, R. Di Rosa, R, T. Kallinikaki, T. (2021) Unaccompanied Minors in Greece and Italy: An Exploration of the Challenges for Social work within Tighter Immigration and Resource Constraints in Pandemic Times. Vol 10. I. *Social Sciences*. MDPI AG: Switzerland, Basel.
- Bearman, M., Smith, C. D., Carbone, A., Slade, S., Baik, C., Hughes-Warrington, M., & Neumann, D. L. (2012). Systematic review methodology in higher education. *Higher education research and development* 31(5), 625-640. DOI: 10.1080/07294360.2012.702735
- Behrendt, M. Pfeiffer, E. Devlieger I. Adeyika, S. Rota, M; et al. (2022) *The impact of daily stressors on unaccompanied young refugees' mental health: A longitudinal study*. I. American Journal of Orthopsychiatry. Educational Publishing Foundation: (US):
- Bjerneld, M. Ismail, N. Puthoopparambil, S-J. (2018) *Experiences and reflections of Somalia unaccompanied girls on their first years in Sweden: a follow-up study after two decades*. Vol 14. I. International Journal of Migration, Health, and social care. Emerald Group Publishing Limited: United Kingdom, Hove:
- Boréus. K., & Kohl, S. (2018). Innehållsanalys. I K. Boréus & G. Bergström (Red.), *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. (s. 49–92). Studentlitteratur.
- Borge (2011) *Resiliense: risk och sund utveckling*. Studentlitteratur.
- Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (3:e uppl.). Liber AB Stockholm
- Chase, E. Otto, L. Belloni, A. Lems, A. (2020). Methodological innovations, reflections and dilemmas: The hidden sides of research with migrant young people classified as unaccompanied minors. I. *Journal of ethnic and migration studies*. Vol. 46, nr 2, s. 457–473. DOI: [10.1080/1369183X.2019.1584705](#)
- Eriksson Barajas. K., Forsberg., C., & Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap. Vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar*. Natur & Kultur.
- ETC (2018) *Debatt: Ensamkommande är inte ensamma*. ETC Utveckling AB 2023.
- Europaportalen (2023) *Migration och Asyl*. Hämtad 2023-06-25 från: [Asyl och migration | Europaportalen](#)
- Europaportalen (2023) *Premiärministrar i Europa och EU 2023 med politisk tillhörighet*. Hämtad: 2023-06-25 från: [Premiärministrar i Europa och EU 2023 med politisk tillhörighet | Europaportalen](#).
- European commission (2021) *EU Strategy on the RIGHTS OF THE CHILD*. Publications Office of the European Union: Luxembourg.
- Europeiska rådet (2023) *EU:s asylreform*. Hämtad: 2023-06-25. Från: [EU:s asylreform - Consilium \(europa.eu\)](#)
- Europeiska unionen (2020) *Konsoliderad version av fördraget om Europeiska unionen*. Hämtad. 2023-06-25 från: [EUR-Lex - 12016M/TXT - SV - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Fritzson (2017) *SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD*. Sveriges riksdag. Hämtad 2023-05-26 från: [2017/18:391 Sveriges migrationspolitik \(riksdagen.se\)](#)

- Giddens, A. (2006). *Sociologi: Femte upplagan*. Storbritannien: Politik
- Gimeno-Monterde, G. Gómez-Quintero, J-D. C. Aguerri, J. (2021). Unaccompanied young people and transition to adulthood: Challenges for child care service. I. *Children and Youth Service review*. Vol 121. Elsevier Ltd: OXFORD.
- Ghersetti & Odén (2018). *Flyktingkrisen 2015 mediernas bevakning och allmänhetens åsikter*. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- Gordon, J. (2018) The Voice of the Social Worker: A Narrative Literature Review. *British Journal of Social Work*, Vol 48: 1333 - 1350.
- Greenhaigh, T., Thorne, S., Malterud, K. (2018) Time to challenge the spurious hierarchy systematic over narrative reviews? *Eur J Clin Invest.*, 29th of January 2018.
- Halldén, Gunilla (2007) Barndomssociologi och möjligheten av ett psykosocialt perspektiv. I: Halldén, Gunilla (red.) *Den moderna barndomen och barns vardagsliv*. Carlsson: Stockholm.
- Hammersley, M. (2001) On 'Systematic' Reviews of research Literatures: a 'narrative' response to Evans & Benefield. *British Educational Research Journal*, 27(5), 543-554.
- Hedlund, D. (2016) *Drawing the limits. Unaccompanied minors in Swedish asylum policy and procedure*. Stockholm University: Sweden.
- International Rescue Committee (2021) *Ny rapport: Ensamkommande barn på flykt i Europa lever i stor nöd*. [Ny rapport: Ensamkommande barn på flykt i Europa lever i stor nöd | International Rescue Committee \(IRC\)](#)
- Ivert, A-K. Magnusson, M-M. (2020) Drug use and criminality among unaccompanied refugee minors: a review of the literature. I. *International Journal of Migration, Health, and Social care*. Vol 16. Emerald Group Publishing Limited: United Kingdom, Hove.
- Jacksson, A. Rosander, I (2019) *"BARNEN ÄR TYP DE KLOKASTE"* Institutionen av social arbete. Göteborgs universitet.
- James, A. Prout, A. (2015) *Constructing and Reconstructing Childhood*. London.
- Karlsson, S. (2022) "Flyktingkrisen" ur ett barnperspektiv: Att lyssna på yngre barn i det svenska asylmottagandet. I. *Barn, forskning om barn och barndom i Norden*. Vol. 40, No. 3, 2022, pp. 55–69. Specialpedagogiska institutionen, Stockholms universitet.
- Kaukko, M. Wernesjö, U. (2016) Tillhörighet och delaktighet i liminalitet: Ensamkommande barn i Finland och Sverige. I. *Childhood, a journal of global child research*. Linköpings universitet, Norrköping.
- LADPECHE.fr (2021) *Manuel Valls dit "stop à l'immigration" et provoque la polémique*. Hämtad 2023-06-26 från: [Manuel Valls dit "stop à l'immigration" et provoque la polémique - ladepeche.fr](#)
- Mann, K., Gordon, G., & MacLeod, A. (2009). *Reflection and reflective practice in health professions education: a systematic review*. *Advancement in Health Science Education* 14, 595–621.
- Migliarini, V. (2018) 'Colour-evasiveness' and racism without race: the disablement of asylum-seeking children at the edge of fortress europe. I. *Race, Ethnicity and Education*. Vol. 21. Tylar & Francis Ltd: United Kingdom, Abingdon.
- Müller, L-R. Büter, K-P. Rosener, R. Unterhitzberger, J. (2019) Mental Health and associated stress factors in accompanied and unaccompanied refugee minors resettled in Germany: a cross-sectional study. I. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*. Biomed Central Ltd: England.
- Nationalencyklopedin (2023) *Uppslagsverket. NE*, Nationalencyklopedin AB [Nationalencyklopedin - Uppslagsverk - NE.se](#)
- Nilsson, B. (2015) *Social-psykologi. Teorier och tillämpning*. Stockholm; Liber AB:
- Norran (2016) *Valls om tysk asylpolitik: "Ohållbar"*. [Valls om tysk asylpolitik: "Ohållbar" \(norran.se\)](#)
- Norredam, M. Nellums, L. Schmidt Nielsen, R. Byberg, S. Holm Pedersen, J. (2018) Incidence of psychiatric disorders among accompanied and unaccompanied asylum-seeking children in Denmark: a nation-wide register-based cohort study. I. *European Child & Adolescent Psychiatry*. Vol. 27. Springer Nature B. V: Netherlands, New York.

- Ottosson, L. (2016) *Utan given hemvist. Barnperspektiv, I den Svenska asylprocessen*. Stockholms university: Sweden.
- Pettersson, A., Kjellin, D., & Palmqvist, T. (2020). Informationssökning vid översiktsstudier. I A. Åkerblom, A. Hellman, & N. Pramling (Red.) *Metodologi – För Studier I, Om Och Med Förskolan* (s. 275–272). Gleerups.
- Pfeiffer E. Behrendt, M. Adeyinka, S. Devlieger, I. Rota, M. Uzreu, O. Verhaeghe, F. Lietaert, I. Derluyn, I. (2022) Traumatic events, daily stressors and posttraumatic stress in unaccompanied young refugees during their flight: a longitudinal cross-country study. I. *Child and adolescent Psychiatry and mental health*. Vol 16. Biomed Central Ltd: England.
- Public Health, (2021) COVID-19: learning for future. *European Comission*. ENOC-RESEAU EUROPEEN DES OMBUDSMANS POUR ENFANTS. France.
- Regeringskansliet (2023) *Migration och Asyl*. Hämtad: 2023-06-25 från: [Migration och asyl - Regeringen.se](https://www.regeringen.se)
- Ritcher (2012) *Små handlingar gör stor skillnad*. Hämtad: 2023-06-25 från [Vi Lärare | Ges ut av Sveriges Lärare | Nyheter \(vilarare.se\)](https://www.vilarare.se).
- Sommer, D. (2005) *Barndomspsykologi. Utveckling i en förändrad värld. Andra reviderade utgåvan*. Stockholm; Liber AB:
- Socialstyrelsen (2019) *Barns behov i centrum*. [Barns behov i centrum, BBIC - Socialstyrelsen](https://www.socialstyrelsen.se)
- Stretmo (2016) *GOVERING THE UNACCOMPANIED CHILD. Media, policy och practice*. Göteborg: Department of Sociology and Work Science.
- Sverigedemokraterna (2020) *Lägst invandring i Europa*. Hämtad: 2023-06-25 från: [Microsoft Word - Rapport - Asylrätt på en verklig europeisk miniminivå.docx \(sd.se\)](https://www.sverigedemokraterna.se)
- Sveriges utbildningsradio. (2020) *UR Samtiden - Nobel prize teacher summit 2020 Jag kommer att stanna till slutet*. Gdig, Sverige.
- Lenz Taguchi. H. Bodén, L. Ohrlander, K. (2011) *En rosa pedagogik*. Stockholm: Liber AB.
- Topalovic, T. Epsikopou, M. Brcanski, J. Jovic, M. (2021) Migrant children in transit: health profile and social needs of unaccompanied and accompanied children visiting the MSF clinic in Belgrade, Serbia. I. *Conflict and health*. Vol 15. Springer Nature, London.
- UNICEF (1989) EU behöver ett tydligare barnrättsperspektiv. *United Nations Convention on the Rights of the Child*. FN:S barnrättskommitté: [EU behöver ett tydligare barnrättsperspektiv | unicef.se](https://www.unicef.se)
- Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet. www.vr.se
- Veronese. G. Sousa, C. Cavazzoni, F. Shoman, H. (2020). Spatial agency as a source of resistance and resilience among Palestinian children living in Dheisheh refugee camp, Palestine. Volume 62, March 2020, I. *Health and Place*. University of Milano-Bicocca, Piazza dell'Ateneo Nuovo: Milano, Italy.
- Walker, D., Sepulveda, S.J., Hoff, E., Rowe, M.L., Schwartz, I.S., Dale, P.S., Peterson, C.A., Diamond K., Goldin-Meadow, S., Levine S.C., Wasik, B.H., Horm, D.M., & Bigelow, K. (2019). *Language intervention research in early childhood care and education: A systematic survey of the literature*. *Early Childhood Research Quarterly* <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2019.02.010>
- Wahlström Smith, Å. Challenging the deportation regime: reflections on the research encounter with undocumented refugee children in Sweden. I. *Children's Geographies*, 19 (1), 101–112. UK Limited, trading as Taylor & Francis Group: UK.
- Wernesjö, U. (2012) *Unaccompanied asylum-seeking children: Whose perspective?* Volume 19, Issue 4. <https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1177/090756821142962>
- WHO (2022) *Mental Health*. Hämtad: 2023.06.25 från: [Mental health \(who.int\)](https://www.who.int)

Bilagor

Tabell 6: Inkluderings och exkludering av artiklar vid slutlig granskning.

Inkluderade och exkluderade artiklar vid fulltextgranskning

Författare, årtal, titel, förlag, land/stad.	Inkluderade/Exkluderade
Aytar, O. Brunnberg, E. (2016) Empowering unaccompanied children in everyday life in a new country. A resilience support center in Sweden evaluated from the perspective of program theory. I. <i>Revista de asistenta sociala</i> . Vol 2. Eskilstuna, Katrineholm, Sweden	Inkluderad
Barn, R. Di Rosa, R, T. Kallinikaki, T. (2021) Unaccompanied Minors in Greece and Italy: An Exploration of the Challenges for Social work within Tighter Immigration and Resource Constraints in Pandemic Times. Vol 10. I. <i>Social Sciences</i> . MDPI AG: Switzerland, Basel.	Inkluderad
Behrendt, M. Pfeiffer, E. Devlieger I. Adeyika, S. Rota, M; et al. (2022) The impact of daily stressors on unaccompanied young refugees' mental health: A longitudinal study. I. <i>American Journal of Orthopsychiatry</i> . Educational Publishing Foundation: (US):	Inkluderad.
Bjernereld, M. Ismail, N. Puthooppambal, S-J. (2018) Experiences and reflections of Somalia unaccompanied girls on their first years in Sweden: a follow-up study after two decades. Vol 14. I. <i>International Journal of Migration, Health, and Social care</i> . Emerald Group Publishing Limited: United Kingdom, Hove:	Inkluderad.
Brandby, H. Liabo, K. Ingold, A. Roberts, H. (2019) <i>Visibility, resilience, vulnerability in young migrants</i> . Health: England, London.	Exkluderad: Då den innefattar United Kingdom som inte längre tillhör Europaunionens medlemsländer.
Brannan, S. Campell, R. Davies, M. English, V. Mussel, R; et al. (2016) The Mediterranean refugee crisis: ethics, international law and migrant health. I. <i>Journal of Medical, Ethics; Förlag London.</i>	Exkluderad: Har större fokus kring migrerande människors hälsa och har inte fokus på just ensamkommande barn.
Feijen, L. (2008) <i>The Challenges of Ensuring Protection to Unaccompanied and Separated Children In Composite Flows in Europe</i> . Refugee Survey Quarterly: United Kingdom, Oxford.	Exkluderad: pga. årtal (2009). Ej inom kategori.

<p>Ferrara, P. Corsello, G. Sbordone, A. Nigri, L. Caporale, O; et al. (2016) The "invisible Children": Uncertain future of unaccompanied minor migrants in Europe. I. <i>The Journal of Pediatrics</i>. Elsevier Science: Nederländerna.</p>	<p>Exkluderad: litteraturoversikt.</p>
<p>Francia, G. Neubauer, A. Edling, S. (2021) Unaccompanied Migrant Children's Rights: Prerequisite for the 2030 Agenda's Sustainable Development Goals in Spain and Sweden. I. <i>Social Sciences</i>. MDPI AG: Switzerland, Basel:</p>	<p>Exkluderad: då den fokuserar på 2030 Agenda, samt att barns rättigheter är i fokus och för lite omfattning om barns välmående.</p>
<p>Gimeno-Monterde, C. Gutiérrez-Sánchez, J-D. (2019) Fostering unaccompanied migrating minors. A cross-border comparison. I. <i>Children and Youth Services Review</i>. Vol 99. Elsevier Science Ltd: United Kingdom , Oxford.</p>	<p>Exkluderad: då det är en artikel i en samlad litteraturoversikt.</p>
<p>Gimeno-Monterde, G. Gómez-Quintero, J-D. C. Aguerri, J. (2021) Unaccompanied young people and transition to adulthood: Challenges for child care service. I. <i>Children and Youth Service review</i>. Vol 121. Elsevier Ltd: OXFORD.</p>	<p>Inkluderad.</p>
<p>Ivert, A-K. Magnusson, M-M. (2020) Drug use and criminality among unaccompanied refugee minors: a review of the literature. I. <i>International Journal of Migration, Health, and Social care</i>. Vol 16. Emerald Group Publishing Limited: United Kingdom, Hove:</p>	<p>Exkluderad: en litteraturoversikt.</p>
<p>Mason- Jones, A. Nicholson, P. (2018) Structural violence and marginalisation. The sexual and reproductive health experiences of separated young people on the move. A rapid review with relevance to European humanitarian crisis. I. <i>Public Health</i>. Vol. 158. Elsevier Science: Nederländerna.</p>	<p>Exkluderad. En litteraturoversikt/granskning.</p>
<p>Migliarini, V. (2018) 'Colour-evasiveness' and racism without race: the disablement of asylum-seeking children at the edge of fortress Europe. I. <i>Race, Ethnicity and Education</i>. Vol. 21. Taylor & Francis Ltd: United Kingdom, Abingdon.</p>	<p>Inkluderad</p>
<p>Müller, L-R. Büter, K-P. Rosener, R. Unterhitzberger, J. (2019) Mental Health and associated stress factors in accompanied refugee minors resettled in Germany: a cross-sectional study. I. <i>Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health</i>. Biomed Central Ltd: England.</p>	<p>Inkluderad</p>

Norredam, M. Nellums, L. Schmidt Nielsen, R. Byberg, S. Holm Pedersen, J. (2018) Incidence of psychiatric disorders among accompanied and unaccompanied asylum-seeking children in Denmark: a nation-wide register-based cohort study. I. <i>European Child & Adolescent Psychiatry</i> . Vol. 27. Springer Nature B. V: Netherlands, New York.	Inkluderad
O'Donnell, R. Kanics, J. (2016) Separated and unaccompanied children in EU. I. <i>Forced Migration Review</i> . Iss 51. Refugee Studies Cente, Oxford Department of International Development: United Kingdom, Oxford.	Exkluderad: Enbart en översikt och för lite textomfattning.
Pfeiffer E. Behrendt, M. Adeyinka, S. Devlieger, I. Rota, M. Uzreu, O. Verhaeghe, F. Lietaert, I. Derluyn, I. (2022) Traumatic events, daily stressors and posttraumatic stress in unaccompanied young refugees during their flight: a longitudinal cross-country study. I. <i>Child and adolescent Psychiatry and mental health</i> . Vol 16. Biomed Central Ltd: England.	Inkluderad.
Topalovic, T. Epsikopou, M. Brcanski, J. Jocic, M. (2021) Migrant children in transit: health profile and social needs of unaccompanied and accompanied children visiting the MSF clinic in Belgrade, Serbia. I. <i>Conflict and health</i> . Vol 15. Springer Nature, London.	Inkluderad.
Vervliet, M. Lammertyn, J. Broekaert, E. Derluyn, I. (2013) Longitudinal follow-up of the mental health of unaccompanied refugee minors. I. <i>Eur Child Adolesc Psychiatry</i> . Springer-Verlag Berlin Heidelberg (land)	Exkluderad: pga. årtal (2013).
Williams, B. Cassar, C. Siggers, G. Tylor, S. (2016) Medical and issues of child refugees in Europé. I. <i>Archives of Disease in Childhood</i> . Vol. 101. BMJ Publishing Group LDT: London.	Exkluderad: forskning bygger på forskning inom United Kingdom samt är enbart en litteraturoversikt.

Tabell:7 Artikelöversikt av inkluderade artiklar

Författare, årtal, titel, förlag, land/stad.	Syfte	Metod, urval och analys (fr. år - t.o.m.)	Teoretiskt perspektiv
<p>Aytar, O. Brunnberg, E. (2016) Empowering unaccompanied children in everyday life in a new country. A resilience support center in Sweden evaluated from the perspective of program theory. I. <i>Revista de asistenta sociala</i>. Vol 2. Eskilstuna, Katrineholm, Sweden</p>	<p>Undersökning av succé faktorer och betydande faktorer i socialt arbete av interventioner för att berika ensamkommande barns vid ett support center för daglig aktivitet i en svensk kommun.</p>	<p>Mixad datainsamlingsmetod, både kvalitativa och kvantitativa data.</p> <ul style="list-style-type: none"> - djupdykande intervjuer. Öppna och stängda frågor. - innehållsanalys - Etiska aspekter godkändes vid översikt. 	<p>-programteoriperspektiv.</p>
<p>Barn, R. Di Rosa, R, T. Kallinikaki, T. (2021) Unaccompanied Minors in Greece and Italy: An Exploration of the Challenges for Social work within Tighter Immigration and Resource Constraints in Pandemic Times. Vol 10. I. <i>Social Sciences</i>. MDPI AG: Switzerland, Basel.</p>	<p>Undersöka påverkan av pandemin COVID-19 på Greklands och Italiens mottagningssystem och sociala interventioner med ensamkommande barn för att finna viktiga ändringar i de huvudsakliga tjänster som ska garanteras barn och unga. Försämrad mental hälsa hos unga migranter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fallstudie med en jämförande analys i relation till en bakgrund med kritiska översikter. - Analys av nuvarande situation (COVID-19) social arbete och social arbetande Inom EU ramar. 	<p>Socialkonstruktivistiskt</p>
<p>Behrendt, M. Pfeiffer, E. Devlieger I. Adeyika, S. Rota, M; et al. (2022) The impact of daily stressors on unaccompanied young refugees' mental health: A longitudinal study. I. <i>American Journal of Orthopsychiatry</i> Educational Publishing Foundation:(US).</p>	<p>Undersöka påverkan av daglig stress har på mental hälsa hos ensamkommande barn i divergerande sammanhang inklusive Grekland, Italien och Belgien.</p> <p>En del av Childmove projekt som siktar på att försöka fånga ensamkommande barns upplevelser innan, under och efter flykt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Longitudinellt forskningsprojekt. Urval är 189 deltagare från Grekland, Italien och Belgien. - Semistrukturerade intervjuer och djupdykande intervjuer för kvantitativ data. - Observationer förekom. Explorativ faktoranalys. - Etiska aspekter togs tillvara genom frivilligt deltagande samt frivillighet att 	<ul style="list-style-type: none"> - Perspektiv på Mental hälsa

		avsluta sin medverkan. Anonymitet.	
Bjernelid, M. Ismail, N. Puthoopparambil, S-J. (2018) Experiences and reflections of Somalia unaccompanied girls on their first years in Sweden: a follow-up study after two decades. Vol 14. I. <i>International Journal of Migration, Health, and Social care. Emerald Group Publishing Limited: United Kingdom, Hove.</i>	Undersöka ensamkommande flickor från Somalias erfarenheter av sina första år i Sverige.	Kvalitativ forskning med semi-strukturerade intervjuer med tematisk analys.	Barn perspektiv och tolkande perspektiv på barns upplevelser.
Gimeno-Monterde, G. Gómez-Quintero, J-D. C. Aguerri, J. (2021). Unaccompanied young people and transition to adulthood: Challenges for child care service. I. <i>Children and Youth Service review.</i> Vol 121. Elsevier Ltd: OXFORD.	Undersöka ensamkommande barn som är i transaktionsfas till vuxenlivet genom att synliggöra svårigheter av socialt arbete.	Kvalitativ metod, Whorkshops. Insamling av data från olika skeenden i processen av övergång till vuxenlivet. Temaanalys.	Socialt och politiskt perspektiv
Norredam, M. Nellums, L. Schmidt Nielsen, R. Byberg, S. Holm Pedersen, J. (2018) Incidence of psychiatric disorders among accompanied and unaccompanied asylum-seeking children in Denmark: a nation-wide register-based cohort study. I. <i>European Child & Adolescent Psychiatry.</i> Vol. 27. Springer Nature B. V: Netherlands, New York.	Studien syftar till att jämföra barn med sällskap och ensamkommande barn förekomst av psykiska störningar för att tillföra mer kunskap kring de begränsade forskning och bevisen kring undersökningsområdet.	<ul style="list-style-type: none"> - rikstäckande registerbaserad kohortstudie. - Kvantitativ data. - stratifierad analys genomfördes efter nationalitet. - Personligt identifieringsnummer användes för att få uppgifter om ensamkommande barns och barn med sällskaps psykiska störningar från danskt psykiatriskt centralregister. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jämförande psykologiskt perspektiv

Migliarini, V. (2018) 'Colour-evasivness' and racism without race: the disablement of asylum-seeking children at the edge of fortress Europe. I. <i>Race, Ethnicity and Education</i> . Vol. 21. Tylar & Francis Ltd: United Kingdom, Abingdon.	Ensamkommande barns erfarenheter i utbildningssammanhang gällande diskriminering och rasism i Italien, Rome.	Kvalitativ studie med fokus på diskriminerande narrativ. Intervjuer med barn och lärare.	Rasism och diskriminerade narrativ.
Müller, L-R. Büter, K-P. Rosener, R. Unterhitzberger, J. (2019) Mental Health and associated stress factors in accompanied and unaccompanied refugee minors resettled in Germany: a cross-sectional study. I. <i>Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health</i> . Biomed Central Ltd: England.	Undersöka mental hälsa hos både ensamkommande barn och barn med sällskap av vuxen för att tillge det bristande fältet med mer kunskap.	- En tvärsnittundersökning i 19 anläggningar för unga flyktingar i Bayern, Tyskland screening för PTSS, depression, ångest, externaliserande beteende och faktorer efter migration infördes. - mätning av symtom, statistisk analys, kvalitativ datainsamling. - medverkan av egen vilja både hos barn och föräldrar.	Psykologiskt perspektiv
Pfeiffer E. Behrendt, M. Adeyinka, S. Devlieger, I. Rota, M. Uzreu, O. Verhaeghe, F. Lietaert, I. Derluyn, I. (2022) Traumatic events, daily stressors and posttraumatic stress in unaccompanied young refugees during their flight: a longitudinal cross-country study. I. <i>Child and adolescent Psychiatry and mental health</i> . Vol 16. Biomed Central Ltd: England.	Undersökning av traumatiska händelser hos ensamkommande barn som utvecklat PTSD under flykt.	EN långgående studie med mixade metoder som såg till varierade situationer och innehåller analys av 9 europeiska länder. Intervjuer som analyserades med kurvmodell.	Medicinskt perspektiv med inslag av sociologi.
Topalovic, T. Epsikopou, M. Brcanski, J. Jovic, M. (2021) Migrant children in transit: health profile and social needs of unaccompanied and accompanied children visiting the MSF clinic in Belgrade, Serbia. I.	Undersöka barns hälsoprofiler och sociala behov av både ensamkommande och barn med sällskap genom att besöka MSF klinik i Belgrad, Serbien.	Rutin- insamlad data för de barn som fått medicinsk, mental och social hjälp som sedan analyserades via statistik. Samtycke fick från flera olika distanser.	Medicinskt perspektiv

<i>Conflict and healh.</i> Vol 15. Springer Nature, London.			
---	--	--	--